

DARBININKAS

XLII NR. 66

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY RU GSĖJO - SEPTEMBER 17, 1957

Administracija GLenmore 2-6916
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CĖNTŲ

Lietuvoje mirė kun. prof. Morkelis

Iš Lietuvos pranešama, kad Kelmėje rugsėjo 3 mirė kun. Morkus Morkelis, buvęs Kauno kunigų seminarijos profesorius. Mirė nuo širdies smūgio. Palaidotas rugsėjo 5 Kelmės šventoriuje. Buvo gimęs 1892, kunigū išventintas 1916.

PAVERGTŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS POSĖDZIAUJA

Jungtinių Tautų sesijos proga rugsėjo 17 įvyksta Pavergtų Europos Tautų seimas. Po eilės vidaus bei organizacinių reikalų svarstomas politinis raportas apie

Estijos, Latvijos, Lietuvos suverenumo užarpavimą, apie Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos suklasztą atstovavimą Jungtinėse Tautos.

AKTYVĖJA BENDRADARBIAVIMAS TARP PABALTEIČIŲ DIPLOMATŲ

Po ilgesnės pertraukos rugsėjo 5 įvyko pasitarimas tarp trijų Baltijos valstybių atstovų Jungt. Valstybėse. Pirmais pasitarimas buvo pas Latvijos ministerį dr. A. Spekke. Be paties šeimininko dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės chargé d'affaires J. Kajeckas, Estijos gen. konsulas New Yorke J. Kaiv ir Latvijos pasiuntinybės patarėjas dr. A. Dinbergs. Aptarus politinius klausimus, kurie liečia Baltijos valstybes, nustatyta pasitarimus šaukti periodiškai. Bus pirmininkaujama iš eilės. Artimiausias pasitarimas bus Lietuvos atstovų.

Nesusiprartimas tarp Alto ir Bendruomenės

Bendruomenė buvo susitarusi su Altu, kad Altas ateinančiais metais nerengs kongreso. Buvo norima, kad visos jėgos taisyti būtų sutelktos į Pasaulio lietuvių kongresą. Dabar Altas staiga paskelbė, kad ir jis kongresą rengia Bostone. Ir tai anksčiau už Pasaulio lietuvių kongresą. Pasaulio lietuvių kongreso komitetas mėgina išsiaiškinti su Altu, ar šitas dvilypavimas nėra išvengiamas, nes jis gali pakenkti ir Altui ir bendruomenėi.

VEL LĖKTUVO NELAIMĖ

Northeast Airlines lėktuvas rugsėjo 15 pavakare, pakėlė iš New Bedford aerodromo, rengėsis skristi į New Yorka. tuojau nukrito į pelkes. Pasiusti pagalbos helikopteriais nebuvo galima dėl blogo matavimo. Lėktuve buvo 21 keleivis ir 3 žmonės įgulos. Esą žuvusių 10, sužeistų 14.

● Waterbury Republican, savaitinis laikraštis, pakėlė kainą iš 15 cent. į 20. Pensilvanijos laikraščiai The Morning Herald, The Evening Standart, The Brownville Telegraph pakėlė kainą iš 5 iki 7 cn.

● Sibire derlius blogai valoma, nes trūksta tvarkos darbo jėgos ir transporto pasirstyme, — pikta barasi "Pravda".

● JT sesija prasideda rugsėjo 17. Amerikos delegacijai vadovaus pats valst. sekr. Dulles, taip pat atvyko ir Sovietų užsienų reik. min. Gromyko. Iškilis vėl nusiginklavimo ginčai.

Nieko aiškaus

Prezidentas Eisenhoweris ir gubernatorius Faucus penktadienį kalbėjosi per porą valandų. Nors jų pareiškimai spaudai migloti, tačiau iš jų aiškėja, kad gubernatorius pasižadėjo vykdyti teismo sprendimą segregacijos reikalu. Ji betgi pareiškė tikis, kad teismas parodys apdairumą ir kantrybės įstatymą vykdant. Policija galinti būti atitraukti nuo mokyklų dar šią savaitę, jei tai negrės ramumui.

PREZ. D. EISENHOWERIS savo vasarinėje Newport, R. I., primė Aplansas gub. Orval Faucus.

MASKVA PASISAMDĖ BERNUS IŠ LIETUVOS Paleckis ir Matulis kolioja Ameriką, reikalauja tremtinių

Londonė rugsėjo 14 tarp-parlamentinės unijos konferencijoje kilo aštrios diskusijos dėl tremtinių ir pabėgėlių iš sovietų okupuotų kraštų. Iškilus Belgijos atstovo pasiūlymui prieš priverstinę repatriaciją, Amerikos kongresmanas K. R. Keating, resp. N.Y., smerkė Sovietų vartojamą "grasinimą, terorizavimą ir moralinį šantažą" pabėgėliams repatriuoti. Eilė metų veikia grupės, kurios stengiasi priversti pabėgėlius repatriuoti, grasindamos jų likusiem giminėm ir pagrobimais. Jis išspėjo, kad konferencijai atmetus pasmerkimą, tarparlamentinė unija gali būti pakaltinta jos duodama proga tos repatrijavimą vykdančiom valstybėm tęsti toliau "begėdiškus darbus".

Jam priešinosi J. Matulis. Jis aiškino, kad pabėgėliams grįžti kliudo priešinga propaganda, kuri iškreipianti tikrą padėtį apie kraštus, iš kurių jie kilę. Matulis siūlė pasmerkti "politinį spaudimą pabėgėliams iš pusės tų organizacijų, kurios yra priešškos tiem kraštams, iš kurių pabėgėliai yra kilę". Jo kalba buvo suprasta kaip pasikėsimas pirmiausia prieš tuos pabėgėlius, kurie yra panaudjami tokiom organizacijom kaip Laisvosios Europos ar kaip anglų radijas. Tačiau NYT šiuo kartu Matulį ir vadino Sovietų vyriausios tarybos nariu, visai ir nekalbėdamas apie jo lietuviškumą. Kitaip buvo padaryta viena diena anksčiau kalbant apie Paleckio kalbą. (žr. 2 pusl.).

KADA BUS ĮKURDINTI VISI TREMTINIAI
Diskusijose dėl pabėgėlių

Vokietijoje laimėjo Adenaueris

GAVO ABSOLIUTINĖ DAUGUMĄ, IR TAI GARANTUOJA PA STOVUMĄ 4 METAMS

Vokietijos parlamento rinkimus rugsėjo 15 laimėjo kancelerio Adenauerio partija. Nugalutiniai daviniais CDU (krikščionių demokratų unija) ir jų sąjungininkė Bavarijos liaudies partija gavo 50,4% visų balsu, socialdemokratiai 31,5%, laisvieji demokratiai 8,15, pabėgėlių partija 4,5%, kiti mažesni sąrašai surinko

likučius. Balsavimuose dalyvavo 88%, daugiau nei anksčiau.

Adenaueris parlamente turės daugumą, kaip ją buvo turėjęs po pirmųjų rinkimų 1953. Socialdemokratiai prisipažino esą nugalėti.

Jie nesitikėjo gauti daugumos. Tačiau jie norėjo, kad tokios daugumos negautų ir Adenaueris. Socialdemokratiai aiškinasi, kad jiems pakenkė Amerikos politikos parama Vokietijai, o taip pat ir paskutinė Chruščiovo kalba. Guodžiasi jie tuo, kad balsų gavo daugiau nei anksčiau.

1953 m. parlamento rinkimuose CDU turėjo 45,2%, socialdemokratiai 28,8%, laisvieji demokratiai 9,5%.

Šiemetiniai rinkimai rodo, kad Vokietijoje taip pat stiprėja dviejų partijų sistema.

Rinkimų įstatymas nepalankus mažom grupėm, nes nesurinkęs 5% visų balsu, sąrašas praranda visus savo laimėtus balsus.

Vokietijos parlamente bus 494 atstovai. Dabar buvo renkami tiesioginiu būdu tik pusė jų — 247. Kiti 247 buvo renkami jau netiesioginiu būdu, padalyti partijom pagal proporcinę sistemą atskirose valstybėse. Viso buvo išstatyta kandidatų apie 3000.

SUSIRŪPINIMAS PIETŲ AMERIKA

Romoje steigiamas nuo lapkričio 18 lotyniškosios Amerikos institutas prie tarptautinio universiteto, jį steigti sutarė Brazilijos užsienų reikalų ministeris ir to universiteto prezidentas. Brazilija paskyrė tam reikalui 25,000 dol.

Institute mokysis tuo tarpu 20 studentų. Instituto tikslas paruošti specialistų iš socialinės, ūkinės, pramonės, darbo srities. Vatikanas susirūpinęs, kad pietų Amerikoje reiškiiasi antidemokratiniai sąjudžiai, kuriais lengvai pasinaudoja komunistai. O tai dėl to, kad tuose kraštuose trūksta tinkamo supratimo apie demokratiją ir apie ūkinius bei socialinius santykius, kaip juos yra sprendusi enciklika "Rerum Novarum". Tų idėjų reikalingi ir valstybei vadovaujantieji žmonės ir kunigai.

● Sovietai skelbiasi pasiekusią savo raketom Mėnulį, Marsą ir Venerą iki 1965 m.

30,000 Jie būsią įkurdinti iki 1960. Ir tada, anot jo, "bus sugrįžta prie normalaus gyvenimo" (!).

KIPRO salos arkivysk. Makarios, anglų paleistas iš arešto, atvyko į New Yorka kovoti dėl Kipro salos prijungimo prie Graikijos. Kovos Jungtinėse Tautos.

Kuo rūpinasi amerikietis

Kokis klausimas labiausiai rūpi Amerikoje?

Su tokiu klausimu kreipėsi į amerikiečius Amerikos institutas viešajai nuomonei tirti. Atsakymai parodė, kad pietinių valstybių pareigūnai labiausiai susirūpinę integracijos klausimu; politikai susirūpinę vis augančiu pragyvenimo standartu, masės labiausiai susirūpinusios, kad būtų išvengta karo tarp Amerikos ir Rusijos. Net pietinės valstybės tas klausimas esąs stipresnis už integraciją.

Pramatomi toki atstovų skaičiai parlamente: CDU 270, soc. dem. 169, laisv. demokratų 41, vokiečių partijos 17.

Lankydamasis Berlyne, Sovietų bosas Chruščiovas buvo šaukęs: "Kas balsuos už Adenauerį, balsuos už atominį karą". Vokiečių tauta Chruščiovo pirštinę priėmė.

JUNGTINĖS TAUTOS SOVIETUS PASMERKĖ

Jungt. Tautų nepaprasta sesija šeštadienio rytą balsavo 37 tautų peremta rezoliucija, kuria pasmerkiamas Sovietų smurtas Vengrijoje. Už buvo 60, prieš 10 ir 10 susilaikė, vienas nedalyvavo.

Prieš buvo Sovietai, jų satelitai ir Jugoslavija. Susilaikė Azijos — Afrikos blokas: Afganistanas, Ceilonas, Egiptas, Indija, Indonezija, Nepal, Saudi Arabija, Syrija, Yemen, o taip pat Suomija.

Indija tebeaiškino, kad Sovietų nereikia smerkti, bet balsuoti prieš ir ji nebalsavo (šiuo metu Indija nori gauti iš Amerikos pusę milijono dol., ir Dulles yra tam palankus). Keisčia nutiko su Ceilonu atstovu. Jis buvo komisijoje, kuri pasmerkė Sovietų darbus Vengrijoje, bet dabar iš savo vyriausybės gavo įsakymą susilaikyti nuo balsavimo.

Po balsavimo Sovietų ir kai kurių satelitų atstovai juokdamiesi iš salės išėjo.

KAS TOLIAU?

J.T. nepaprastos sesijos išrinktas Thailando užsienų reikalų min. kunigaikštis Waythayakon, kad įkalbėtų

Sovietam atitraukti kariuomenę iš Vengrijos ir grąžinti jai laisvę, pareiškė, kad jis vyksias tuo reikalu į Maskvą ir Budapeštą. Tačiau Vengrijos kom. vyriausybė atsakė,

kad nei jis, nei J.T. gen. sekr. Hamarskjoldas nėra Vengrijoje pageidaujami, jei jie norės atvykti kaip Jungt. Tautų agentai ir kištis į vidaus reikalus.

KAS IŠ TIKRŲJŲ LAIMĖTA ŽAIDIME VENGRŲ GALVOM

Jungt. Tautos Sovietų smurtas Vengrijoje šeštadienį pasmerkė. Amerikos atstovas H. Cabot Lodge jr. turi pagrindo būti patenkintas. Jam pasisekė suorganizuoti

60 rankų iš 81.

Kad laimėtų daugiau balsų, jis ėmėsi kuo švelniausios taktikos. Jis net skelbėsi smerkęs ne žmogūdį, bet tik žmogūdystę, jo žodžiais, ne darytoją, o tik darbą. Jis ir kunigaikštį iš Thailando siūlė siūsti į Maskvą, kad įtikintų žmogūdį, jog jam bus naudingiau, jeigu atitrauks savo rankas nuo smaugiamą žmogaus gerklės...

Tačiau Kubos atstovas dr. Portuondo, nors ir vienintelis, driso pasakyti tiesiai ir atvirai: pašalinkime iš savo tarpo žmogūdį.

Lodge laiko tai moraliniu laimėjimu.

Tačiau spauda pastebi, kad nuo to nutarimo Sovietų nė vienas batalijonas nepajudės iš Vengrijos. Pastebi taip pat, kad daugiau Jungtinės Tautos nieko ir negali padaryti.

Tai liudija gerų žmonių gerus norus (nors jais esti pragaras grįstas), liudija taip pat ir institucijos negalia. Už tat Budapešte žmonės sprendimą sutiko ramiai. O komunistų spauda su pasityčiojimu. Esą Amerika paleidusi kino artistę Loy, kad ji savo "šarmu" ir "seksapiliu" paveiktų Thailando ministrą, pirmininkaujantį sesijai, sutikti su Amerikos siūlymu... Ir ji Thailando kunigaikštį paveikusi (Loy — 52 metų, Thailando ministriu 66 Red.). Su Tokiais partneriais Amerika ir JT turi reikalą!

Spaudoje šitas Vengrijos reikalų sprendimas buvo palygintas su 1951 JT sprendimu Korejos reikalui.

Tada buvo kaltinama ir pasmerkta Kinija, dabar Sovietai. Pasmerkimo tekstai labai panašūs. Tada nebuvo leista pritaikyti Kinijos komunistų "retaliation" ir bombarduoti Mandžiūrijoje Kinijos komunistų bazes. Tada kaip ir šiandien Indija apgailestavo rezolucijos griežtus žodžius. Indija ir tada įtikinėjo, kad reikia su komunistais derėtis norint paliaubų. Tam reikalui dabar ir Thailando ministras įgaliojtas. Ir tada JT pasisakė maždaug tokis pat skaičius balsų už pasmerkimą. Kaip tada pasmerkimas neatbaidė Kinijos komunistų, taip ir dabar nenutematoma, kad Sovietai bent vieną batalijoną atitrauktų iš Vengrijos.

Turkija atmetė kaltinimus

Syrija Maskva mokėjo paversti avinėliu, kurį užpuola vilkai, o pati Maskva esanti jo gynėja. Tokis Syrijos užpuolikas agresorius esąs Turkija, jos kurstytojas — Amerika. Po Gromyko grasinimo Turkijai tokius pat grasinimus penktadienį paskelbė ir Sovietų min. pirmininkas Bulganinas raštu Turkijos min. pirmininkui. Bulganinas kaltino, kad Amerikos valst. sekretoriaus pavaduotojo Hendersono sukurstyta, Turkija sutraukė savo kariuomenę prie Syrijos sienos.

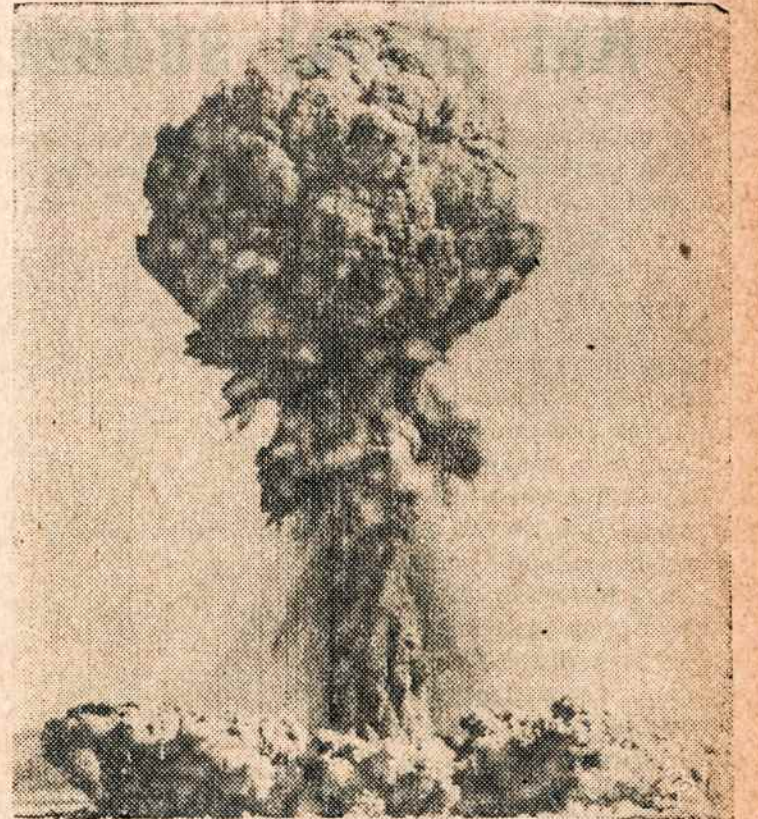
Dėl to kaltinimo Amerika tuojau paaiškino, kad ji nieko bendro neturi su Turkijos kariuomenės judėjimu. O pati Turkija griežtai atmetė Bulganino kaltinimą ir paaiškino, kad jos kariuomenės judėjimas krašte yra pasiruošimas didiesiems Nato manevrams. Savo ruožtu Turkija pareiškė Syrijai, kad jos kariuomenė nėra nukreipta prieš Syrija. Syrija betgi pasiskelbė, kad savo kariuomenę pavedusi Egipto karinei vadovybei.

HENDERSONAS ATPIRKIMO OZYS — IR KAS BUS SYRJOJE TOLIAU?

Saudi Arabijos karalius per atstovą išspėjo Amerikos vyriausybę, kad padėtis Syrijoje esanti per daug sudramatizuota. Atsakomybė dabar už tai primetama valst. sekr. pavaduotojui Hendersonui.

Washingtonė aiškina, kad Amerikos griežti žodžiai ir ginklų siuntimas padarė tiek gera, kad prilaikė Syrija nuo greitesnio pasisukimo į Maskvą. Tačiau spauda pastebi, kad Amerika daugiau nieko negali padaryti, kad sulaukėtų Syrija nuo tolimesnės komunistų įtakos. Paskutiniu metu labiausiai Syrija ieško ryšių su komunistine Čekoslovakija.

● Izraelio pasienio sargyba nušovė du arabus iš Gazos srities.

YUCCA FLATA, Nevados dykumoje, išbandyta 19-toji atominė bomba, stiprumo 10,000,000 tonų. Fotografija imta iš 7 mylių nuotoli.

Kai planai sudūžta, lieka šukės

Sioje straipsnių eilėje paskutiniu kartu buvo paimti pavyzdžiai iš St. Raštikio atsiminimų apie lietuvius, kurie 1940—41 Berlyne virto gestapo tarnautojais ar jų direktorių vykdytojais. Tarp jų buvo ir užsienių reikalų ministerijos žmonių, ir ministerių kabineto aukštųjų tarnautojų, ir ypačiai saugumo valdininkų, ir rašytojų bei žurnalistų. Vieni jų pelnėsi tuo tik sau duoną. Kiti vykdė gestapo politiką, priešingą Lietuvos interesui. Paskiau vieni savo klaidą su kaupu atsipirko, kiti dingo nežinioje, kiti vėl mėgino išskirti į vadovaujamas tremtyje bendruomenės viršūnas ir vėl virto patriotizmo mokytojais. Tokie buvę nacių pareigūnai ir dabar stengiasi labiausiai įkalbinėti, kad Raštikis ar Skirpa dirbė nacių ar komunistams, ir tuo save pridengti...

St. Raštikio atsiminimų antram tomui pasirodžius (5)

klausomybę, taip išgyvenęs ir Lietuvos išlaisvintojo ir lietuvių tautos ir valstybės vadovo rolę, taip smulkiai viską apgalvojęs ir taip kruopščiai ir sąžiningai pasirošęs savo būsimajai rolei, visam šiam reikalui pribrendęs, tų pačių savo draugų vokiečių buvo ne tik apleistas, bet net visai atstumtas nuo savo misijos ir net izoliuotas. Ministerio Skirpos asmeninė tragedija kėlė manyje nuoširdžiausius užuojautos jausmus, bet ji negalėjo sutrukdyti nei kitų lietuvių patriotų nei mano pasiryžimo iš buvusio ir dabar vokiečių išardyto plano dar mėginti suklijuoti bent tai, kas būtų buvę bent šiek tiek naudinga mūsų nelaimingai Lietuvai.

Visame šiame reikale aš pripažįstu ministeriui Skirpai didelio planuotojo aureolę, sau pačiam pasilikdamas tik išardyto plano šukių klijuotojo rolę.

SUKIŲ KLIJUOTOJO ROLEJE

Atsiminimų autorius pasakoja, kaip birželio pradžioje 1941 pas jį atsilankė Čenkus, buvęs Lietuvos saugumo, o tada jau vokiečių saugumo tarnautojas, ir pranešė, kad vokiečiai nepatenkinti Skirpos veikla ir norėtų pasikalbėti su Raštikiu. Raštikis atsisakė ir apie tai painformavo Skirpą. Birželio 22—23 Germantas ir paskui A. (rašytojas ir buvęs Lietuvos Aido redaktorius) kreipėsi į Raštikį, kad sutiktų būti Lietuvos nacionalsoocialistų vadovybėje. Atsisakė ir painformavo Skirpą. Birželio 26 Raštikis buvo pas Skirpą, ir tuo metu ten atvyko gestapo tarnautojas Kurnis (klaipėdiškis). Kurnis pakvietė, kad Raštikis vyktų pasikalbėti su kitais pareigūnais. Abejojančiam Skirpa patarė vykti, nes įdomu, ko vokiečiai norės.

KADA PLANAS SUDAUŽO—MAS NEPATAISOMAI

Skirpa kiekviena proga — rašo Raštikis — kėlė vokiečiuose Lietuvos laisvinimo reikalą. Dar sausy 1941 jis įteikė raštą vokiečių karinei vadovybei, kuriame įspėjo, kad karui prasidėjus, Lietuvoje įvyks sukilimas ir bus pakelbta Lietuvos vyriausybė. Birželio 19 pakartotinai išdėstė savo planą. Karui prasidėjus ir paskelbus Lietuvos vyriausybę, Skirpa pats prisistatė birželio 23 Pabaltijo ir Skandinavijos skyriaus vedėjui Grundherr ir pranešė apie sukilimą ir vyriausybę. Susilaukė tik priekaištų. Birželio 24 dviem raštais (Hitleriui ir užsienių reikalų ministerijai) prašė, kad jį išleistų į Lietuvą pareigų perimti vyriausybėje. Birželio 25 buvo iškvieštas į gestapą, ir patyrė, kad jam paskirtas namų areštas. Tai buvo tartum atsakymas į jo visus raštus.

“Ir vis dėlto Skirpa vis dar tikėjo, kad vokiečiai nespės Lietuvos reikalų, nepasitarė su juo (Skirpa). Todėl jis kasdien vis dar laukė vokiečių pakvietimo į kokį nors pasitarimą”.

Jis dar telefonograma skundėsi vyriausiam karo vadui Brauchitschui prieš gestapą ir ministeriją. Viskas veltui. Ir atsiminimų autorius čia mato Skirpos tragediją.

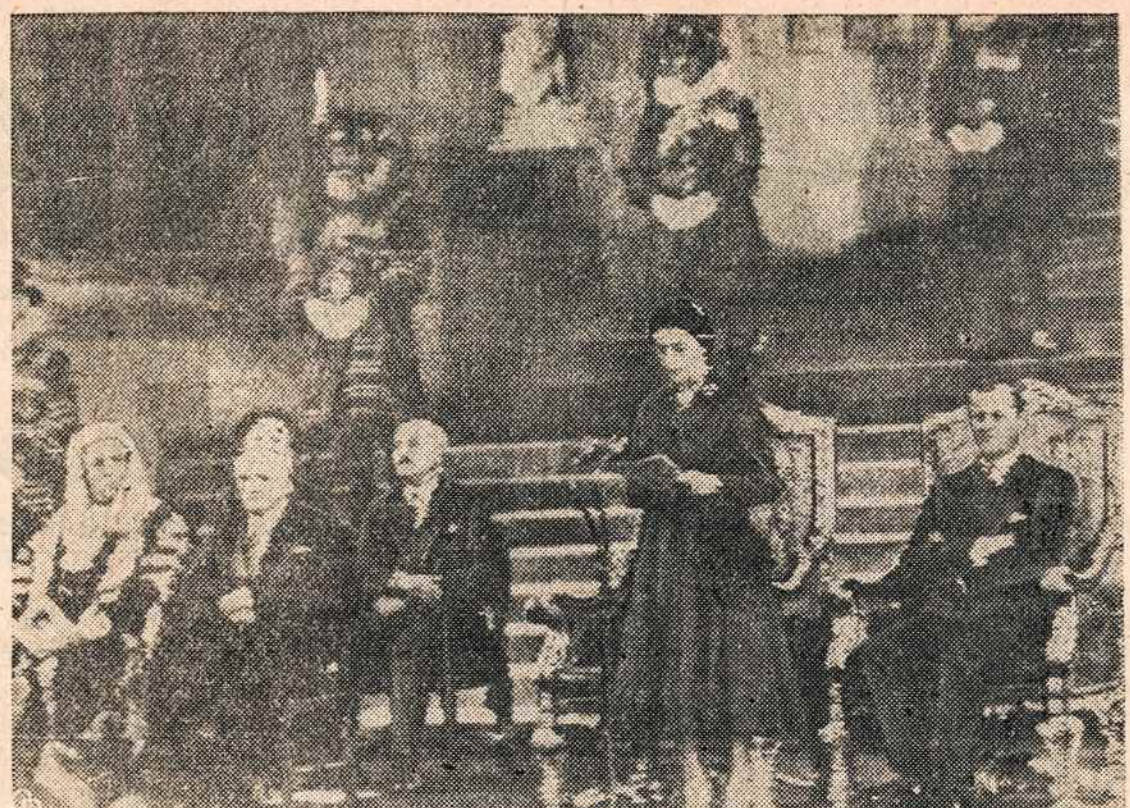
“Geriausiais santykiuodamas su vokiečiais ir visiškai pasitikėjęs jais, kaip ir vokiečiai pasitikėjo juo, taip optimistiškai tikėjęsis vokiečių padedamas atstatyti Lietuvos nepri-

pradės kalbėtis su tais iš jų, kurie bus tik vokiečių sumanymų vykdytojai ir lietuvių tautai ir pačiai Lietuvai padarys gal, daugiau žalos negu naudės.”

Apsisprendęs Raštikis per E. Galvanuską painformavo Skirpą apie savo vykimą.

Birželio 27 vokiečiai kariniu lėktuvu atgabeno Raštikį į Kauną. Bet čia Raštikis nesutiko imtis tokios rolės, kokios iš jo paskiau norėjo vokiečiai. Jis įsijungė į laikinosios vyriausybės darbą ir palaikė jų ryšius su vokiečiais. Kai jos veikimas buvo nutrauktas, jis atsisakė priimti siūlomas pirmojo tarėjo pareigas (tada vokiečiai pasirinko gen. Kubiliūną). Atsisakė priimti bet kuriuos kitus vokiečių siūlomus postus, nuošaliai būdamas nuo vokiečių įstaigų Raštikis betgi palaikė artimus ryšius su vokiečių kariuomenės atstovu Kaune ir mėgindavo per jį užtarti lietuviškus reikalus. Kai įsitempė santykiai dėl legijono, Raštikis sutiko sava pavarde dalyvauti lietuvių veikėjų atsišaukime dėl lietuvių kovos prieš bolševizmą. Atsiminimuose iškyla ir daugiau tokių faktų, kaip Raštikis rizikuodamas populiarumu, mėgino nuleisti vokiečių gresiančią perkūniją Lietuvos gyventojams. Tokios buvo to sudužusio plano šukių klijuotojo pareigos...

Atsiminimuose iškyla eilė faktų, kuriuose matai paveikšlus ir kitų žmonių, tuo metu turėjusių daugiau ar mažiau reikšmės valstybės likime. Bet juos tepaseks skaitytojas pačioje knygoje.

KARALIENĖ ELZBIETA II atidaro Londone tarptautinės parlamentarijos posėdį.

KARALIENĖ ELZBIETA IR PROLETARAS PALECKIS

Londone rugsėjo 12 buvo didelės iškilmės ir politiniai žaidimai. Susirinko 49 valstybių atstovai tarptautinės unijos konferencijoje. Jau 46 tokia konferencija. Prieš 2000 publikos, prieš televiziją ir radiją

prabilo karalienė Elzbieta.

Dar taip neseniai ji buvo iškoneveikta, kad skaito svetimų parašytas kalbas kaip gimnazistė. Dabar ji kalbėjo pirmu sykiu po to pakoliojimo. Ir elegantiškas min. pirmininkas Macmillanas paskiau tvirtino, kad jam ir kitiems buvusi didelė privilegija klausytis karalienės tokios aiškios, labai nuoširdžios ir giliai įspūdingos kalbos. O amerikietis kongresmanas su visu tiesumu pasakė: jei taip Anglijos gimnazistės kalba, tai jos labai puikios...

Karalienė linkėjo, kad tarp tautų įsigalėtų sutarimas, kurio taip seniai laukiama, kurio mes taip reikalingi šiandien.

Pagal karalienės toną nukalbėjo ir Anglijos parlamento atstovas. Girdi, kongresas nėra vieta vienim kitus teisti. Ir Amerikos atstovas Henry O.Talle, demokratas, dėkojo karalienei, Anglijai už vaišingumą ir už demokratijos pavyzdžius ir visas problemas ragino spręsti taikingai.

Be to visi parlamentarai norėjo žaisti tokiu kurtuaziniu stilium.

Po karalienės pirmasis Graikijos atstovas tuojau paleido akmenių į Anglijos politiką Kipre. Belgijos atstovas paragino sovietus leisti nelaimingai Vengrijai laisvus rinkimus. Syrijos atstovas kaltino kolo-

niaлизмą, kuris sugadinęs santykius viduriniuose rytuose. O Lebanono parlamentaras skundėsi, kad arabam gyvenimą padidino Izraelio įsteigimas. Pasiryžusiem žaisti parlamentaram visai pagadino nuotaiką.

K Justas Paleckis, tas pats iš Kauno geltonosios spaudos, o dabar kalbėjęs Maskvos vardu, kaip vyriausios tarybos pirmininko pavaduotojas.

Jis paskaitė iš anksto jam paruoštą raštą, pateisindamas Maskvos smurtą Vengrijoje — jei ne Maskva, tai ten, girdi, būtų įsigalėjęs fašizmas; jis apkaltino ir Ameriką, kad ji rengia agresiją prieš vargšę Syriją...

Paleckio žodžiuose buvo girdėti dar pereiną savaitę paleisti Gromyko kaltinimai ir grasinimai. O europiniai ir amerikiniai parlamentarai, kurie susirinko čia žaisti kalbom su visa kurtuaziška elegancija, pajuto, kad

Paleckis kaip ir kiti bolševikai tame žaidime nepaiso jokių jų tradicinių taisyklių nei karalienės pagarbos ir muša žemiau juostos...

Vaizdai Budapešte

Vengrijos sostinėje Budapešte eina gatvė žmogus ir nusispiauja vieną sykį, antra. Iš paskos išgirsta jis išpėjimą: “Drauge, būk atsargnis; taip viešai nekritikuok sistemos”.

Darbininkas ateina į krautuve. “Ar galiu gauti svarą sviesto?” — “Neturime.” — “Tai ar galiu margarino?” — “Margarino taip pat nėra.” — “O kaip su taukais?” — “Deja, jau išparduoti.” — “Tai gal galiu gauti šautuvą?” — “Ka gi tamsia juo veiksi?” — “O gi ginstu kinę ir socialinę mūsų pažangą”

Budapešto gatvėje stovi puikus naujas automobilis. Aiškiai amerikoniškas. Vienas pilietis apžiūrinėja. Priena ir kitas.

Pirmasis: “O tai puikus daiktas; tokius automobilius gali pagaminti tik Maskvoje”.

Antras patraukęs pečiais ir nustebęs: “žmogau, argi tu nepažįsti automobilio firmos?”

Pirmasis: “O, firma tai aš pažįstu, bet aš nepažįstu tavęs”.

IR SYRIJA DUODA ŽINGSNĮ ATGAL

Syrijos apsaugos ministeris rugsėjo 11 dėkojo Sovietam už Syrijos nepriklausomybės reizmą, tačiau jau nebekartojo kaltinimo Amerikai, kad jos laivų buvimas vandenyse prie Syrijos esanti “provokacija”. Ministeris jau skelbė, kad Syrija norinti “geriausių santykių su Jungt. Valstybėm”.

• Sovietai rugsėjo 10—15 šiaurės ašigalio srity vykdė didelius manevrus.

LIETUVYBĖS ARITMETIKA AUSTRALIJOJE

SPAUDA

Mūsų Pastogė, Australijos lietuvių laikraštis įdomiai apskaičiuoja, kiek Australijos lietuviai gali turėti lietuviškiems reikalams išlaidų ir kiek pajamų. Tame apskaičiavime yra įdomios statistikos ir apie Australijos lietuvių gyvenimą.

Kokios gali būti išlaidos?

Esą 8 lietuviai kunigai, kurie per savaitę turėtų gauti kiekvienas po 14 svarų. Esą du savaitiniai laikraščiai, kurių kiekvienam per metus tenka išleisti po 5000 svarų. Esą ar turėtų būti 17 mokyklų (Perthe — 1, Adelaide — 2, Geelonge — 2, Melbourne — 4, Hobarte — 1, Canberroje — 1, Brisbanėje — 1), jų išlaikymas atsieinas kiekvienai bent po 10 svarų savaitėi... Priskaitę, kad kiekvienas lietuvis, o jų esą Australijoje apie 9000, išleisti turi knygom po 1 svarą; priskaitę subsidijas jaunimo organizacijom, sporto klubam, nupirktiem ar perka miem namam, suvažiavimam ir kt., — autorius sudaro bend-

lą išlaidų sąmatą 60.000 svarų metam.

Is kur jų paimti? Kokios gali būti pajamos? Apskaičiuoja tokiu būdu. Australijoje esą 9000 lietuvių; atmesdamas iš jų lietuvių abejingus 25%, gauna autorius 7,200 aiškius lietuvius. Nedarbančių procentas vargiai prašoks 25. Taigi dirbančių būtų apie 5400. Moterų yra žymiai mažiau nei vyrų. Suskaičiuoja, kad vyrų gali būti 3500, moterų darbe 1900. Atsargiai skaičiuojant vyras galės užsidirbti per savaitę 16.10 svarų, moteris 11 svarų. Taigi moteris per metus uždirba 872 sv., vyras 910 sv. Bendros visų dirbančių lietuvių pajamos per metus būtų 4.272.000 svarų. Anot autoriaus, tai impozantiška suma. Iš šitos sumos turėtų būti lietuviškiems reikalams skiriama bent apie 60,000 svarų. O tai sudaro mažiau kaip 1,5% visų pajamų. Dirbant moteris turėtų skirti per

savaitę apie 3 šilingus ir 6 penus, o vyras apie 5 šilingus. Praktiškai norint patenkinti anas numatytas išlaidas, reiktų dar mažesnės sumos iš kiekvieno, nes žymią dalį pajamų duoda visoki parengimai. Autorius mano, kad užtektų visom numatytom išlaidom padengti, jei vyras mokėtų per savaitę 2 šilingus, o moteris 1 šilingą. Sitokios sumos tikrai niekam neatrodyt nerealias.

Išvada: **“Aritmetika, taigi, rodo, kad visiem kartu galima be jokios materialinės skriaudos paskiram individui finansiuoti visus lietuviškus reikalus Australijoje. Praktikoje žinome, kad taip nėra. Kodėl? Daugumoje, tur būt, dėl organizacijos stokos”.**

KA DUODA LIETUVIAM NAUJAS IMIGRACIJOS ISTATYMAS

Sandara rugsėjo 6 atsiliepia, kiek lietuviams gali būti naudingas naujai, Kongreso priimtas ir prezidento jau pasirašytas imigracijos įstatymas:

“... svarbiausias to įstatymo punktas mūsų žvilgsniui yra tas, kad jis nima vadina mą ‘morgičių’ nuo lietuviškų kvotų, kurios buvo uždėtos įsileidžiant tremtinius. Per dešėtk pastaryjų metų Lietuvos kvota buvo tik 193. Dabar ji yra padvigubinta ir sieks 386.

“Tačiau J. V. Kongresas toli gražu neįspildė prez. Eisenhowerio reikalavimų, kad ir pačios kvotos, ypatingai Baltijos kraštam, Lenkijai, Italijai ir kitom šalim būtų padidintos, o tų kraštų kvotos, kurios nėra sunaudojamos, būtų paskirstytos kitiem”.

Amerikos apeliacinis teismas New Haven panaikino teismo sprendimą, kuriuo 5 komunistai buvo nubausiti už propagandą idėjų smurtu pašalinti Amerikos vyriausybę.

LONDONE po helikopteriais pratinasi važinėti “Halloween” raganiai, atsiprasau, aviacijos mokyklos mokiniai.

GRIPSMOLM RESTAURANT

324 East 57th Street, N. Y. Finest Swedish

Smorgasbord

LUNCHEON COCKTAILS D I N N E R OPEN EVERY DAY

• Maskva uždraudė dviem ameriekiečių korespondentam aplankyti miestus, kurie buvo leisti lankyti.

Vilonės medžiagos Lietuvai

IVEŽTOS IR VIETŲŲ GAMTOS

- Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
- Šilkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspiniai, vilnų audiniai, Yardais ir gabalais.
- Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
- Geriausias rūšys, priimanoms kainoms.

(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC.
TRYS DIDELĖS KRAUTUVES

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C. GRamery 5-1525

Closed Saturday, open Sunday 9 A. M. to 6 P. M. Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pėsčiom trumapas kelias iki Orchard St.

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maitšytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO Mūsų kainos vyrų drabužiams, prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

WEISS & KATZ, INC.

187 Orchard St., N. Y. C.

Didelis pasirinkimas **AUDINIŲ** vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės.

Specialiai žemos kainos tiem, kurie siunčia audinius į užsienį

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skeibimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prie Viduržemio vandenų rodo kumštį

Sovietų taktika — rodyti didesnę kumštį, strategiją — užimti bazes prie Viduržemio vandenų ir laukti. • Amerikos politika — dėti kompresus ant įskaudintų vietų.

Keli nauji politiniai įvykiai nukreipia akis į Viduržemio jūrą.

1. Londone nusiginklavimo konferencija sutarta nutraukti, nes Vakarų siūlymo Maskva nepriima, o Maskvos raketa neišgaudino Vakarų tiek, kad priverstų Vakarus priimti Maskvos sąlygas.

Maskva tad nori šaltąjį karą perkelti į kitas pozicijas ir rodyti ne šypsni, bet ginkluotą kumštį.

2. Ginklus demonstruoja Sovietai siaurės ašigalio srity dideliais manevrais su naujaisiais pabūklais. Ispėjo Vakarų nesirodyti tam tikroje zonoje. — Nato taip pat paskelbė manevrus, kuriuose tarp kitko Anglija su Amerika mėgins prasiveržti į Baltijos jūrą. O Danija turės jas sulaikyti.

3. Ginklus dar labiau demonstravo Maskva prie Viduržemio jūros. Iš Baltijos suplaukė sovietinis karo laivas su mažesniais palydovais į Viduržemio jūrą, oficialiai aplankė savo bazę Albanijoje ir toliau nusiyrė į Juodąją jūrą. Kiti laivai vėl iš Baltijos pro Viduržemio jūrą rugsėjo 12—18 lankosi Jugoslavijoje.

Tais kariniais demonstravimais

sokais šaldančiais kompresais ir homeopato žolelėm, kad netrukty ar kad neišsiliety į kitas organizmo dalis.

Tai ta pati Achesono "containment" politika, kurią buvo žadėjęs Dulles pakeisti "liberation" politika...

Tokie įvykiai prie Viduržemio vandenų sukuria naują galimybę Maskvai ir Amerikai lenktyniuoti: Maskva krauja sprogstamą medžiagą į Syriją, Amerika aplink Syriją. Katras daugiau prikraus ir katras anksčiau susprogdins? Greičiausiai nė vienas. Amerika — tikriausiai ne. Sovietai — greičiau tuo tarpu taip pat ne.

Kad Amerika to nedarys, tuo tiki ir europiečiai. Kaip trumpai informuoja USN a. WR, jie mato kai kuriuos Amerikos politikos kitimo ženklus:

Amerika apkarpo savo karines išlaidas, mažina pagalbą kariniam sąjungininkam;

Amerika, ne Sovietai, daugiausia pastangų rodė susikalbėti nusiginklavimo derybose Londone;

Sovietai, ne Amerika, rodo reikalo nutraukti derybas;

Amerika rodo siudomėjusi daugiau savo vidaus reikalais — bizniu, mokesčiais, integracija, ir vis mažiau ir mažiau Rusija, visu užsieniu.

Europos žmonės pastebi Amerikos susirūpinimą atleisti įtampą su Sovietais. Tai rodo • prekybos suvaržymo su komunistiniais kraštais mažinimas;

ūkiu produktų išleidimas į satelitinius kraštus palengvintu būdu;

diplomatinių santykių galimas atnaujinimas su kom. Bulgarija;

pirstų nuospaudų panaikinimas turistam iš sovietinių kraštų; lankymosi tarp Amerikos ir sovietinių kraštų palengvinimas.

Pridėkim dar prie tos eilės prezidento įsakymą išimti propagandą iš Amerikos Balso; tokią pat paskelbtą kryptį Lietuvos Europos siųstuvoose.

IS LIETUVOS

RASO ALMUS

MASKVA POLEMIZUOJA SU DRAUGU

Lietuviai komunistai, palyginus juos su lenkais, net albanais, labai nedrasūs. Rašydami apie išveiviją, jie sumini tik tuos atsitikimus, kurie, jų supratimu, nesukels Maskvos patikėtinių įtarimo. Jie betgi persispausdina iš "centralinės spaudos" Maskvoj viską, kas liečia Amerikos lietuvius. Rugsėjo 17 "Tiesa" persispausdino iš maskvinio žurnalo "Novyj Mir" Nr. 7 rusės rašytojos M. Priležajevos polemiką su "Draugo" knygu recenzentu, kuris drįsęs kritikuoti H. Korsakienės romaną "Gyvenimas išėjus". Priležajeva ta proga informuoja, kad "buržuaziniai pabėgėliai", kaip ir visa buržuazinė visuomenė Lietuvoj esą tedirbanti ir tegyvenanti automobiliu, nuosavam namui, žmonos tualetam. "Idealizmas, nesavanaudiškumas, pareigos jausmas, didvyriškumo siekimas — visa tai jiems (lietuviams inteligentams) juokinga, jų sąmonėje net nėra

tokių sąvokų." Jiem esąs brangiausias mieščionio devizas: daryk karjerą!

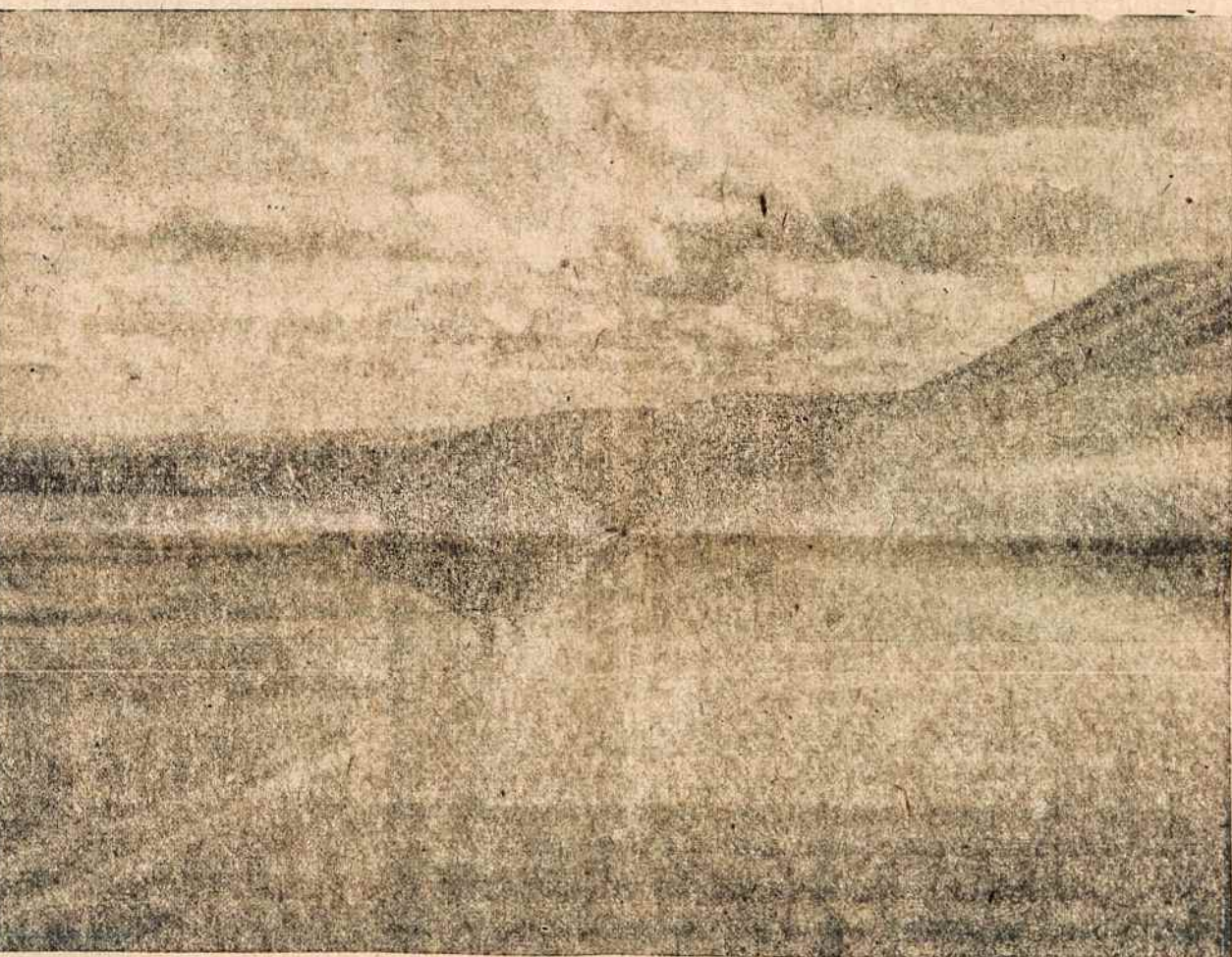
Gera bent tiek, kad plačiosios rusų masės sužinos, jog Amerikoje lietuviai pusėtinai galingi...

Pakeista "Tiesos" išvaizda

Nuo rugpjūčio 3 "Tiesa", kuri iki šiol sekė "Pravdos" išvaizdą Maskvoj užsidėjo naują rūbą. Pavadinimas "Tiesa" dabar teipa ne kairiam šone kaip "Pravdos" bet vidury lapo. Rugsėjo 10 pradėtos naudoti didžiosios antraštės "buržuazinės" Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

Visuotinis gyventojų surašymas ir repatriacija

Po poros metų visoj Sovietų kontroliuojamoj teritorijoj bus vykdomas visuotinis gyventojų surašymas. V. Grikaitė iš statistikos valdybos reikalauja įsidėmėti, kad kiekvienas gyventojas turėsias aiškiai pasisakyti savo tautybę ir gimtąją kalbą.

SACHARA prie Baltijos marių: Kuršių kopos. Nuotr. V. Augustino.

burnoje turi liežuvi, šiaip visada, rodos, tokį judrų ir balsingą, — tik iš vandens pliuskenimo ir ant kranto apleistos kaimenės gali suvokti, jog jie išsirengė žygim prieš pelėkuotuosius upeio gyventojus. Ši žvejyba įdomi ir ypatinga tuo, kad vykdoma skirtingu būdu, negu esame pratę vaizduotis.

Piemenims nereikia tinklų, bradinių, valksnų, bučių, graibštenių, žeberkių ir kitokių keistais vardais pramintų įtaisų. Šis metodas labiau primena kratą degtindario troboje ar vogtų daiktų slėptuvėje. Žingsnis po žingsnio jie eina upeliu, kišdami rankas kiekvieno oton, šaknų protarpin, išpuvusio kelmo drėvėn ir po paplautomais krantais, apversdami kiekvieną akmenį ar sutrūšusią medžio pliauską. Kartais kuriam iki kraujo grybšerės ūdra, kitam išsėgęs vėžys, kurį jis pakėlęs su tyliu džiūgavimu parodo draugams. Štai, vėl užčiuopė lydeka, kuri sprunka šalin dumblo verpetuose, kai tuo tarpu žvejys paslydęs išsitiesia ant nosies vandenyje! Kitur du ar trys, sulindę krūvon, žiūrėjęja rankose besirančią vėglė su į varlės panašia galva, tolimesniems neatkreipiant dėmesio — taip visi įsigilinę. Jie slenka upeliu iki kito kaimo, neskubėdami, viską pamiršę, kol iš tolo, kur paliko kaimenę, neatlėks plyšojanti lankų pakraš-

čio gyventojų rūstybė: "Kur tie piemenys sugarmėjo? Karvės avižose! Lazdu!"

Tačiau, audrai nuslinkus ir išsidundėjus padaržėse, jie pasiguos nemažu laimikiu — tužinas vėžių, lydekaitė, trys vėglės ir sauja juodų, į dieles panašių vingilių. Lydekaitė du drąsesnieji paskui nuneš dovanų garsiausiai rekusiam kaimynui, maldaudami, kad būtų susilaikyta nuo betkokių pranešimų šeiminkams. O upelyje tuo tarpu neliko akmens ant akmen! Viskas išknista, išvartyta, šakos palaužytos, gi vanduo iki vakaro tekės dumblinas ir nešvarus...

Vėžiaujama kartais net naktimis, taip pat jaunimo, kuriam pramoga brangesnė už poilsį. Atsinešę paupin šiaudų kūlį, vieni laiko ties vandens paviršiumi uždegtus jo pluoštus, kiti įsibrėdė stebi dugne mirguliuojantį rausvą atspindį, kurin išropoja apsisnaudęs vėžys, šviesos išviliotas iš sautojos urvelio. Rytmetį paupio gyventojas, atėjęs pasipausti šėko, ras pakrantėje išminčiotą žolę, pribalstyta plėnių ir šiaudgalių. Dažnai po to užsimezga ilgos, įdomios bylos, pasiekiančios apylinkę, apygardą, apeliacinius rūmus, tribunolą ir kitas, viena už kitą brangesnes instancijas.

Žolės braidymas ir takų darymas, mielasis skaitytojau,

reikalas — kam svarbu, ar jos velka nemaloniai šarmu dvokiančius puodus bei gėldas į vėdį, ar kur nors į tvenkinį, kūdrą ar durpyną? Tačiau per šienapiūtę lankose, kai kiekvienam rezyje baltuoja palinkios nugaros, iš tolo atskirsi paupio gyventojus nuo tu, kurie teturi patrobyje ančiųku išturkštą balą. Pastarųjų marškinių balti ir švarūs, tačiau palygink juos su snaigės skais-tumo upelyje plauta drobe, ir nutebsi — skirtumas, kaip tarp ant priežados apypties laikancio katino ir tik ką išsi-maudžiusios žąsies. Į akį krenta durpyno vandens paliktas keistas arbatinis atspalvis su rūdžių pėdsakais siūlėse ir pagal apikaklę. Tai pelkių rūda, taip išsigėrusi medžiagon, kad jos neišplaus nė gryniausias vanduo. Nepatyrusiam kyla namų šeiminkai nepalankios mintys, tačiau ar galima kaltinti vargšę moteriškę, kuri ir taip turi velėti dvigubai ilgiau, saugotis maurų ir dumblo, kilnotis su lenta iš vieno kūdros pakraščio į kitą ir, nors tauškintų kultuve iki su-tėmų, visvien nepasieks to, kas lengvai pavyksta kaimynėms, turinčioms pašonėje upelį?

Einant paupiu, jus iš tolo pasitinka ritmingas pykšt, pokšt, aido padvigubintas ir patrigubintas tarp aukštų

skardžių. Valandėlei poškesys nutyla; prisitartinus girdėti, kaip iš grėžiamų skalbinių čurškia vanduo. Upelis teka drumstas, muilinas, lyg pie-nuotas. Tanknei persiskyrus, nuo atsidengusio kranto pastebėsite žemai kitoje pusėje skalbny lentą, tvirtai, bent iki potvynio, įrengtą šiam tiks-lui — vienas galas laikosi krante ant plokščio akmens, kitas — ant dviejų dugnan įkaltų kuolelių su skersiniu. Ant jos stovinti moteris deda nugręž-tus marškinius ar paklodę švarion, dar tuščion geldon, o kita ranka traukia iš tebegaruojančio puodo sekantį iš-grumdytą, velėjimui paruoštą skalbinį. Atokiau ant kranto laukia aplūžęs, sienais aptar-šytas, durpžemiu apskretęs vienaratis, naudojamas per durpkašį ir šėkaujant, kuriuo jį dabar čia atgirdžino sunkų puodą, o paskui parsiveš gėldą sodan, kur tarp obels ir kriaušaitės ištempta virvė džiaustymui. Moteris meta skalbinį upelį, kur jis išsi-draiko vandenyje. Tai marškini-ai — štai, kaip išskėtė ran-kovės, o šlapias, oro prisipil-dęs pilvas iškilo ant paviršiaus, nelyginant pūslė. Skalbėja abiem rankom sūturioja juos vandenyje. Srovė stveria marš-kinus ir vagiilišku vikrumu jau suka pro lentos galą pavandeniu.

(Bus daugiau)

APIE UPELIUS

ALB. BARANAUSKAS

4. Ilgais snapais, kaip gilinimo semtuvais, jos kabina bulves iki pat dugno, vištoms tepalikdamos gražiai išgramdytą lovį. Prisnūdusios kur nors sode po medžiu, jos dar prieš saulėtekį išsinešdina upelin, iš kurio priešpiečiais pareina dėti kiaušinio. Pasitinkate jas rasotame sode, ir antys maloniai jus pasveikina, sutartinai linksdamos galvo-mis. Jos yra mandagiausios iš visų naminių paukščių, tiek savo draugiškumu, tiek taktu: kad nesipainiotų niekam po kojų, pusrūčiais antys vėl traukia į upelį, kur turksis iki vakaro.

Po maudymosi, antroje vietoje reiktų statyti žvejiją ir vėžlavimą. Aistripgi žvejai čia papriestaraus, savo pomėgiui skirdami daugiau reikšmės net už higienos reikalavimus, tačiau jie neturi balso: mūsų apylinkės gyventojai neprapažįsta nei meškerojimo, nei kitų žinomų šio sporto šakų. Žvejyba jiems išvis nėra sportas, nė koks nors dėmesio ver-

tas užsiėmimas: tai atsitiktinė pramoga, tederanti vaikams ir jaunimui.

Ar galite įsivaizduoti ūkininką, valandų valandas riog-santį ant kranto su nejudančia meškere rankoje, kai tuo tarpu saulės pernokitinos varpos barsto žemėn grūdą ir paba-liuose sproginėja geltonos žir-nių ankštys? Antra vertus, žu-vis tėra stalo pajavainimas, jei neminėšime gavėniškiosios, nusibodusios silkės; šiuo at-žvilgiu daug daugiau naudos iš paršėjo tvarte, negu iš ly-dekos po alksnio šaknims. Te-lindii ji sau tenai, kol trukš-minga piemenų gauja neper-trauks malonios povandeninės apypties...

Kai šiems pastariesiems nu-sibosta kepti saulėje kur nors parudavusiuose, čiobreliais kvepiančiuose rečiuose, jie su-sigena kaimenes į paupį, išsi-maudo, gerai pamirakta, o pas-kui ima šnekėtis apie žuvis. Susitarę, pasiskirstę išilgai abiejų krantų, piemenys grie-biasi darbo, iš susidomėjimo ir įtempimo visai užmiršę, kad

MOTERŲ PASAULY

MAIŠAI BUVO SUNKŪS IR TRYNĖ NUGARAS

Rusų revoliucija jei yra ką labiausiai nuskriaudusi, tai moteris ir vaikus. Moterys, kurios tautos jos bebūtų, yra daugiau prisirišusios prie namų ir šeimos, negu vyrai, o vaikai — prieš motinų. Sovietų Rusijoje buvo sugriauti ir namai, ir šeimos židiniai, ir vaikų auklėjimas. Tai visa atsitiko dėl pakvaišusio noro, kad būtų visiem bendra nuosavybė ir bendras žmogus, kaip bandos galvijų. Pirmieji revoliucijos metai žinomi dideliu palaidumu ir dideliu vaikų vaikų skaičiumi. Dabar tie reikalai yra kiek aptvarkyti, skyrybos suvaržytos, benamiai vaikai glaudomi prieglaudose, bet didelės moralinės tautoje žaidos nėra dar užgijusios. Jos atsiduos puvesiu dar ilgiem metam, nes sovietų valdžiai žmogus nebe žmogus, o tikta darbo gyvulus. Tokios padaromos ir moterys, o iš tos moterų vergijos dar kuriama propaganda: žiūrėk, kokios darbščios yra mūsų moterys!

Anglijų kasyklose Girdėjome apie lenkų darbininkų sukilimus Poznanėje ir kitur. Ar ten buvo moterų? Jas sutiko tas pats žurnalistas. Jis rašo, kad nebe vienos lenkės plaučius dengia anglies dulkių sluoksniai. Džiova jų tarpe — dažnas reiškinys. Pati lenkų spauda prikiša, kad Poznanėje Kazino anglijų kasyklose 60 moterų turi tik dvi vonias nusiprausti, o Katowicuose, 300 moterų tėra 18 vandens čiurkšlų apsiplauti. Negi jos lauks eilės, kai namo skuba? Abiejose kasyklose, be to, nėra jokios mediciniškos pagalbos. Lenkijoje, prie Gdynės, yra moterų žuvį gaudančių, laives ir tinklus velkančių. Matyti "Štai mūsų moterys kokius sunkius darbus pajėgia nudirbti!"

rios, ne tokios, kaip išlepintos kapitalistinės!"

Karžygės ar vergės Sovietai vergų darbui teikia "karžygiskumo" skraistę, kaip motina karčius vaikus vaistus pasaldos. Kai kas susigundo tokia apgaule. Viena vengraitė komunistė, 19 metų, Budapešto laikrašty "Nepszava" pasakoja:

"Aš daug girdėjau apie dingas stovybas Dunapentale. Gavusi 4 savaites atostogų, sumaniau laiko veltui neleisti. Dėl didelio smalsumo išvykau į tuos darbus. Mane pristatė kasti žemę. Purvas greitai sumirkdė mano batus. Tai nieko nereikia — galvojau. Po kiek laiko galėsiu kitus įsigyti".

Kol tie batai išdžiūvo, skaičius knygą apie Zeją, rusų karžygę ir partizanę. Paskui vėl stojusi darban, kur "minių minios moterų krovė iš sunkvežimių statybinę medžiagą. Vieną vasaros rytą ledinis vėjas piauštė mūsų veidus, kai važiuojame atviru sunkvežimi. Buvome sustyrusios. Sušalusiai pirštai paskui tuštino sunkvežimius. Cemento maišai buvo sunkūs ir jie trynė mūsų nugaras. Mūsų kojos tirpo po našta, o aštrus vėjas persekiojo, tartum jis kovotų prieš mus"...

Tai savanorės komunistės pasigyrimo pasakojimas. Matykite: "Kokios mes karžygės! O jūs?" Apie jus ir mūs parašyta 1955 sovietų enciklopedijoje:

"Moterų darbas Sovietų Sąjungoje visiškai skirtingas nuo moterų darbo kapitalistiniuose kraštuose".

Iš tikrųjų skirtingas. Pasakytą tikra tiesa. B. Ra.

Rūta Kilmonytė, Hollywoodo artistė ir Los Angeles vyčių kuopos narė, lapkričio 16 atvyksta į Clevelandą dalyvauti Ažuolų okteto koncerte.

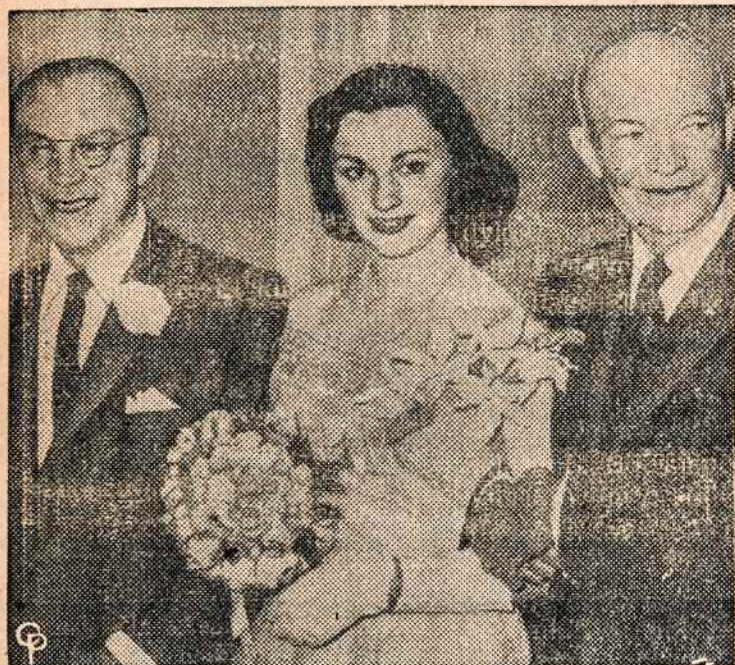
Anglijų kasyklose

Zibalo valyklose Vengrijoje, Szonyje zibalo ir tepalo valyklose dirbančios moterys turi pėsčios vaikščioti ir artimus kaimus. Lyjant ar sningant turi eiti ten apsipirkti. Grižta nešinos krepšius ir maišus ant pečių. Autobusas jų neima: prašvilpa pustuštis. Kodėl? Jos dvokia alyva. Bet jų sunkus darbas sovietų būdeliam nedvokia. Matyti: "Jos sunkia alyva tepti mūsų tankam, kai vėl jais traiskinsime žmones Budapešte!"

Budapeštas? Žurnalistas sutiko vieną senutę iš Budapešto 65 metų. Ji kalbėjo: "Jie atėmė man žemę, ir aš esu per sena dirbti sunkų darbą. Budapeštas dėl manęs neturi duonos". Vengrijos 1953 metų statistika skelbė, kad žemės ūkyje pirmoje vietoje nusveria moterys. Čia jos duoną vaigia.

Prie sunkių kelio darbų Rumunijoje 1955 metais, kaip skelbia pats komunistinis laikraštis "Scinteia", buvo suverbuoti 200,000 moterų keliui tiesti. Kai kelias buvo atidaromas, tai laikraštis pastebėjo, kad moterys čia pat vis dar tebedirba, "rodydamas didelius sugebėjimus ir didelį dėkingumą partijai". Kas būtų, jei tokį pat "dėkingumą" Amerikoje užsinorėtų įgyti prez. D. Eisenhoweris ir suverbuotų, proporcingam gyventojų skaičiui, du su puse milijono moterų kelių statybai? Socialistinė gi statyba tuo giriiasi.

Darbas be poilsio Sovietų užimtuose kraštuose daug kur moterys dirba be poilsio. Lenkijoje, Silezijoje, vienos įmonės moterys nusiskundė: "Po 12 valandų darbo vos bepajėgiama pastovėti, o laikas labai trumpas, kai keičiamės į popietines darbo valandas. Darbas pasibaigia 6 val. ryto, o naujai pamainai tenka prisistatyti 2 val. po pietų". Vengrijoje jaunos mergaitės, 15—16 metų, vištų ūkyje dirba nuo 6 val. ryto iki 2 val. po pietų be jokios pertraukos. Miega nekūrenamuose kambariuose. Sildosi pas vištas. Matyti: "Mūsų merginos atspa-

BALTIMORĖJE prez. D. Eisenhoweris dalyvavo savo brolio Miltono dulteris Ruthos išleistuvių pobūvyje.

AMERIKOS SAJUNGININKAS

Amerika esanti moteriškiausia valstybė. • Jos pavyzdys daro įtakos pasaulio moterim, ir jos už tai jaučia simpatijas Amerikai. • Jos esąs tikriausias sąjungininkas prieš komunizmą.

Mahometo mokslas, sukurtas vyro ir privilegijas atidavęs vyram, eina revoliucija.

Vis daugiau moterų nusiimta šydus, kurie dengė moters veidą nuo svetimo vyro akių.

Moteris jau dabar gali būti slaugė, kas būtų buvęs didelis nusikaltimas seniau.

Idomiausia betgi, kad stebėdama šitą moters susilyginimą su vyru, autorė padaro ir politines išvadas. Girdi, kadangi Amerika stoji už moteris ir visur daro didžiausios įtakos moteriai išsilaisvinti, tai Amerikai yra užtikrinta viso pasaulio moterų simpatija. Ir tai stiprina Amerikos įtaką pasauly.

Amerika per moteris laimi tokios įtakos pasauli, kokios komunizmas niekad nelaimės, nes jis, pažadėjęs moteriai laisves, paskiau jas vėl pavergė.

Esą, kuriuose kraštuose moterys stiprios ir eina su moteriškąja Amerika, ten iš anksto komunizmas jau pasmerktas žūti, nes Amerika ir atgimstanti Azijos moteris patvers tiltai.

Autorė baigia: Kova tarp lyčių eina giliau nei tarp klasių ir rasių. Kas ją laimės, tas tikrai bus laimėjęs, nes čia yra visos politikos šaknys.

Mes gyvename vyrų pasauly. Ir viską vertiname vyrų akim, — pradeda savo straipsnį Margit Gartenbein šveicarų dienrašty "Die Tat". — Vyrų vaidina svarbiausias roles šiame pasauly. Vyrų veda tautas į karus ir tiem karam nustato idealus.

Tačiau yra dar gilesnis karas, nors jis tylus ir sunkiau pastebimas. Tai karas tarp lyčių — tarp vyro ir moters rolės pasauly.

Nors ir Amerikos viešasis gyvenimas tebeturi vyriškus bruožus — toliau išvedžioja autorė, — tačiau Amerika toliausiai yra pažengusi moters ir vyro teisių sulyginime. Amerikai esanti moteriškiausia valstybė.

Tuo tarpu diktatūriniai kraštai pabrėžė savo vyriškojo charakterio persvara.

Europoje padėtis taip pat keičiasi. Vokietijoje priėmė naują vedybų įstatymą, kuriame moteris yra lygiateisė vyrui. Amerikos įgūlių buvimas Ispanijoje revoliuciją kelia ir moters gyvenime.

Daug gilesnius pėdsakus jau paliko iš Amerikos einas moters teisių pabrėžimas Azijoje, Japonijoje padėtis radikaliai pasikeitęs.

Švelni, drovi, kukliai besišypsanti Butterfly paskendusi ilgame kimono, užleidžia vietą vis labiau amerikoniškai "girl", apsitaisiusiai kostiumu, drašiai besijuokiančiai ir mokačiai reikalauti.

Iš Japonijos pavyzdys šviečia ir kitur. Jį sustiprina dar amerikiniėje filmoje matoma "girl". Ir vyrai pamėgia tokį moters perversmą. Labiausiai tai pasireiškė Indijoje. Dar seniai Indijoje panaikintas vedybų įstatymas, pagal kurį vyras galėjo pasakyti: eik namo, — ir tai reikė jo "divorsą". O moteris buvo pririšta prie vyro visiem laikam, net jeigu jis mirė, ji galėjo būti deginama su juo drauge. Dar seniai tie laikai praėjo. Dabar moters teisės sulygintos. Nors seniau vedę vyrai gali pasilaukiyti turėtas kelias žmonas, tačiau pagal įstatymą moteris jau turi teisę į "vienapatystę". Moterys ten jau gali būti ir kariai, ir šoferiai, ir visos profesijos jom gali būti prieinamos.

Pakistane, kur viešpatuoja

NESKINKITE GĖLŪ

Važiuojant automobiliu ir kur nors sustojus, kartais puola pagunda, ypač moteris, gėlele nusirašyti. Reikia štai kas žinoti: Amerikoje už gėlės rašymą baudžiama iki 1000 dol., ypač nacionaliniuose parkuose ir miškuose.

PAGAVO žuvį. Mrs. Eugene Meyer po 17 minučių kovos išstėpė 42 svarų žuvį. Tai pirmas toks didelis jos laimėjimas prie Bermudų.

MRS. IVY B. PRIEST, JAV išdininke (deš.), gavo atsiųstą diplomą už talką 1957 Eastar Seal vajul.

UZ TAUTĄ IR TIKĖJIMĄ

Vokietijoje, Koelne, buvo paminėta 15 metų mirties sukaktis rašytojos Editos Stein, kuri, istojusi Koelne į karmeličių vienuolyną, vadinosi sesuo Teresė Benedikta. Ji buvo konvertitė žydė, savo raštuose dėsciusi katalikų tikėjimo tiesas savo tautai. Nacių laikais kaip žydė buvo suimta ir nužudyta dujų kameroje Auschwitz 1942 rugpiūčio 9. Jos atminimui Koelno karmeličių bažnyčioje įtaisyta kripta su įrašu: "Ji mirė kaip kankinė už savo tautą ir tikėjimą".

MERGAITĖS RAGINAMOS STUDIJUOTI MATEMATIKĄ Amerikoje yra padidėjęs pareikalavimas specialistų matematikų. Jie reikalingi mokykloms, tyrinėjimams, statistiniam apskaičiavimui, įstaigų darbui, "elektrinių smegenų" mašinom operuoti ir k. Darbo departamento moterų biuras ragina jaunas mergaites atkreipti į tai dėmesį ir studijuoti matematiką.

Yra tam reikalui išleista ir brošiura: "Is Math in the Stars of You"? Už 5 centus ją galima gauti iš U.S. Printing Office, Washington 25, D.C.

Ona Kuzmaitė iš Chicago išrinkta Don Varnas posto moterų pagalbininkų pirmininke. Dalia Karaliūtė, metus laiko studijavusi New Yorke ir veikliai dirbusi Ateitinių Studentų Sąjungos C. Valdyboje, grįžo studijų baigti į Los Angeles. Ji ruošiasi magistrės laipsniui. Dr. M. Laurušonytė — Linienė pradėjo eiti gydytojos rezidentės pareigas Chicagoje, Grant ligoninėje. Angelika Matukaitė, Paryžiuje baigusi muzikos studijas ir atvykusi į Kanadą, Torontė atidarė savo piano studiją ir priima mokinius. Jonė Kvietytė, ritminio šokio specialistė, po vasaros atostogų vėl pradėjo mokytį ritminės mankštos ir išraiškos šokio Prisiškėlimo parapijos muzikos studijoje Torontė.

Mrs. Russell H. Smith, who won title of "Mrs. U. S. Savings Bonds" at 1957 "Mrs. America" grand finals, Ft. Lauderdale, Fla.

Mrs. Smith goes to town for U.S. Savings Bonds

Meet Mrs. U. S. Savings Bonds! She's Mrs. Russell H. Smith of Tulsa, Oklahoma. Blue-eyed, vivacious Mrs. Smith is the mother of 3 (5 months to 5 years) and typifies today's efficient young housewife who deserves most of the credit for making American homes spiritually strong and economically secure.

Here's her practical advice on a problem facing every family today.

"Saving means security and security means peace of mind; these in turn make for a happy home."

That's why so many women are urging their husbands to invest in U. S. Series E Savings Bonds. They know what a Savings Bond nest egg means. They know that the principal invested in Bonds is safe—and the returns are sure.

And now Savings Bonds pay better than ever! Every Series E Bond purchased since February 1, 1957, pays 3 1/2% interest when held to maturity.

So help your family win financial security tomorrow—by encouraging your husband to invest regularly in Savings Bonds today!

SAFE AS AMERICA . . . U. S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

Mokykla neužsidarė, o sutvirtėjo

Amsterdame lietuviai tikrai nuoširdžiai sutiko naujai atvykusias Jėzaus Nukryžiuotojo seseris. Su dideliu dėkingumu širdyse jie pereitą sekma dieni susirinko į mokyklos salę susipažinti su mokyklos vedėja motina Konsulata ir seselėm Girarda, Inkarnata ir Bernarda. Prie Moterų Draugijos puikiai paruoštų skanėstų bei arbatėlės visi turėjo progos pareikšti lietuvišką aciu gerosioms seselėms, kurios išgelbėjo šią mokyklą.

Siemet šv. Kazimiero mokykloje mokosi 154 vaikai, beveik visi lietuviai. Naujosios seselės jau nuo pat pirmos dienos parodė, kad lietuvių ir tėvynės meilė užima mokyklos dėstyto viena iš pagrindinių vietų. Todėl seselės savo tėvynės meilę skiepia mokinukams su visu nuoširdumu.

Naujųjų seselių sutikimas buvo tikrai visų Amsterdame lietuvių didinga šventė.

Prieš metus šios lietuviškosios mokyklos ateitis atrodė labai neaiški. Dvidešimt penkeris metus čia gražiai mokykloje dėsiusių seselių pranciškiečių vadovybė nusprendė šią mokyklą uždaryti. Niekas nepajėgė vadovybės perkabėti. Tuo pačiu metu, kai pranciškiečių vadovybė siūnė visą eilę savo lietuvių seselių į svetimtaučių mokyklas bei parapijas, tuo pačiu metu ta pati vadovybė nusprendė uždaryti lietuvišką mokyklą su lietuvišiais mokytočiais. Panašus dalykas pernai atsitiko su New Britaino parapijos seselėmis pranciškiečiams. Kažin kuri lietuviška parapija bei mokykla bus sekanti auka? Lietuviškoji visuomenė ir dvasiškia turėtų tvirtai tarti savo žodį ir užkirsti kelią panašioms įvykiams ateityje.

Visa Amsterdame lietuviškoji visuomenė yra nuoširdžiai dėkinga Nukryžiuotojo Jėzaus seselių motinėlei Anun-

Marianapolyje gražiai praėjo Šiluvos šventė

Šiluvos Marijos šventė ir maldos diena rugsėjo 8 sutraukė į Marianapolį, Thompson, Conn., gausų skaičių žmonių. Beveik visa Naujoji Anglija buvo atstovaujama.

Prieš piet mokyklos koplyčioje buvo šv. Mišios. Pamokslą pasakė kun. M. Urbonavičius. Po pietų už kenčiančią Lietuvą apeitos stacijos kolegijos parke.

Iškilminga Marijos valanda, pradėta 3 val. p. p. užsibaigė didinga procesija su šv. Sakramentu. Procesija ėjo aplink parką. Pamaldoms vadovavo prel. K. Vasys iš Worcesterio, asistuojamas kun. J. Matučio ir kun. J. Vilčiausko iš New Britain, Conn. Pritaikintą pamokslą pasakė kun. J. Jutkevicius iš Worcesterio, Providence šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas varg. J. Beinorio, išpildė rinktines giesmes.

TT Marijonai džiaugiamiesi, kad toks didelis skaičius maldininkų pakluso Katalikų Federacijos atsišaukimui dalyvauti Šiluvos Marijos pamaldose, nuoširdžiai dėkoja dalyvavusiems prelatams J. Ambotui, K. Vasiumi ir P. Strakauskui, visiems kunigams, seselėms, atstovavusioms kazimieriečių, Marijos Nekalto Prasišėdimo ir Nukryžiuotojo Jėzaus kongregacijoms, chorui, mergaitėms, dalyvavusioms Marijos statulos vainikavime su tautiškais drabužiais ir pagaliau visiems suvažiuavusiems iš visos Naujosios Anglijos. Šiluvos Marija visus tegloboja.

Tėvai Marijonai

Kun. Kęstutis Balčys

ciatai ir visai šiai seselių kongregacijai už taip neįkainojamą nuoširdų pasiaukojimą perimti mūsų mokyklos vadovavimą. Pilnai suprantame, kad šioje vienuolijoje nėra seselių pertekliaus. Aiškus dalykas, kad ši kongregacija gauna visą eilę pasiūlymų užimti gražiausias bei moderniausias, bet... nelietuviškas mokyklas. O kokia gili yra Lietuvos meilė Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vadovybės širdyse, kad jokios vilionės neatitraukia jų darbų nuo lietuviškojo kelio! Kadangi ši vienuolija dirba tikrai lietuviškose parapijose bei mokyklose, tai lietuviškoji visuomenė privalo ją gausiau paremti ir pašauki-

mais, ir maldomis, ir aukomis. Amsterdame lietuviai su džiaugsmu sudėjo virš \$400.00 susipažinimo su naujomis seselėmis arbatėlės metu.

Laiminga yra Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolija, turėdama kun. J. Svagzdį savo kapelionu. Šios gili, didingos, patrijotiškos asmenybės dvasia nesulaikomai reikiiasi visos vienuolijos darbuose.

Mes, katalikai lietuviai, tikime ir į prisikėlimą. Prieš vienerius metus buvo ištartas bausis žodis: Amsterdame lietuvių mokykla uždaryta, ji privalo mirti. O šiandien mes švenčiame prisikėlimo šventę: Jėzaus Nukryžiuotojo seselių pasiaukojimu ši mokykla prisikėlė gražesniai bei lietuviškesniai gyvenimui.

VYČIŲ KUOPOS 40 METŲ SUKAKTIS

Harrison — Kearny, N.J., vyčių kuopa švenčia 40 metų sukaktį. Tos iškilmės bus rugsėjo 21, kada įvyks pietūs, šokiai L.A.P.C. salėje, 134 Schuler Ave., Kearny.

Liet. Vyčių kuopa buvo suorganizuota 1917 m. liepos 22 d. Jos organizatorius buvo pirmasis Sopulingosios Dievo Motinos klebonas kun. Pr. Jakštys. Be jo dar buvo šie organizatoriai: J. Baurisaitis, K. Nakrošius, K. Macionis, A. Kalinaitis ir Josnaitis. Sukaktuviniame susirinkime dalyvaus keli ano meto nariai. Per pirmuosius penkiolika metų kuopa turėjo 147 įvairių pareigumų, iš jų 56 narių pobūvius, 12 metinių bankečių, 6 koncertus, 9 piknikus ir 62 ekskursijas autobusais ar traukiniu.

Nuo 1927 metų kuopa kas metai iškilmingai švenčia Motinos dieną, taip pat rengia lietuviškų švenčių minėjimus. 1939 surengė pas save Liet. vyčių seimą.

Paskutiniuosius metus tiek pati kuopa tiek jos nariai aktyviai įijungė į parapijos darbą, ypač į naujos bažnyčios statymą. Kada buvo paskelbtas statybos vaju, kuopa paskyrė 1000 dol. Taip pat buvo aktyvūs ir lietuviškuose reikaluose, ypač kai New Yorko ir New Jersey apskrīčiui vadovavo Ann Klem.

Kunigų perkėlimai ir metinė maldos diena Pensylvanijoje

Šiomis dienomis kai kurie Philadelphia arkivyskupijos lietuviai kunigai buvo perkelti į kitas vietas.

Kun. Leonas Pečiukevičius, šv. Juozapo parapijos vikaras, Mahanoy City, buvo paskirtas mokytoju į aukštesnę Cardinal Dougherty mokyklą Philadelphia, Pa. Jis šioiom dienomis gyvens šv. Jokimo parapijos klebonijoje, 1527 Church St., o sekmadieniais grįš į šv. Jurgio parapiją Shenandoah, Pa.

Kun. L. Pečiukevičius savo uolumu ir veiklumu užsipelė paaukštinimo. Jis kuni-gauja jau 15 metų, atsižymėjęs savo darbais, ypač energingai lietuviškumui, vikariaudamas Philadelphiaje ir angliškų kasyklų rajone. Jau ke li metai, kai daug triūso įdėdavo į Lietuvos dienos organizavimą šioje apylinkėje.

Jis pradėjo mokslus į kunigus Lietuvoje, Vilkaviškio kunigų seminarijoje. Komunistams užimant Lietuvą, turėjo grįžti. Bet iš Lietuvos parsivežė gilią tam kraštui meilę. Jis lietuviškumui gyvena, dirba ir sielojasi visais lietuvių ir Lietuvos pergyvenimais.

Linkime sėkmės naujose ir sunkiose mokykloje pareigose. Tikimės, kad ir toliau jam nebūvos lietuviški darbai svetimi,

Visą laiką pasižymėjo sporte. Šie žmonės buvo 90 Liet. vyčių kuopos pirmininkai: J. Baurisaitis (1917), K. Nakrošius (1918-1927), P. Dapkuniūtė (1919), J. Vaitkūnas (1923-1924), P. Velyvis (1925-26,31,33,41), F. Karnila (1926), A. Kasperas (1928), A. Daunoras (1929), J. Machulskis (1930), G. Vaitkūnas (1932), J. Daskevičius (1933,1940), V. Barciauskas (1934, 1942), A. Stankiūtė (1935, 1936), V. Grinevičius (1937, 1939), K. Kazlauskas (1938), Ann Klem (1943,1944). Dabar kuopai pirmininkauja Eleanor Galinaitis. Sukaktuviniame bankete bus prisiminti ir svarbieji kuopos nariai bei jos pirmininkai.

Sukaktuviniame vakarui gros N. Anglijos radijo orkestras The Blue Bells, kuriam vadovauja Peter Paul Churnis. Šventei rengti komitetą sudaro: Ann Klem, Eleanor Galinaitis, Richard Butkus, Anthony Shalina, Alice Salcauskas, Joseph Balzas, Mary Grinewich, Meldred Grinewich. Dvasios vadu yra kun. D. Pocius, Sopulingosios Dievo Motinos parapijos vikaras.

Visiems Harrison — Kearny Lietuvos vyčiams, švenčiantiems šią gražią sukaktį, linkime kuo geriausias sėkmės ateičiai. F.V.

TAURAGNŲ varpinė ir kryžius. Nuotr. V. Augustino.

KONGRESO DOVANOTA VĒLIAVA MARIJOS ŠVENTĖJ

Waterbury rugsėjo 8 Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos iniciatyva buvo surengti ir iškilmingai atšvesti Šiluvos atleidai.

Pamaldos pradėtos iškilminga eiseną iš parapijos naujos mokyklos į bažnyčią. Eisenai vadovavo kunigai ir organizuotai dalyvavo 18-kos organizacijų atstovai. Amerikiečių organizacijos "Knights of Columbus" 15 atstovų, pilnoje iškilmių uniformoje, apsiginklavę kardais, lyg ir globodami eiseną, palydėjo į bažnyčią. Ši vėliavomis žygiavo ir pamaldas: Ateitininkų Sąjungos, Balandos Posto (karo veteranų), Karininkų Ramovės, Skautų ir Skaučių Sąjungos atstovai. Buvo nešama Lietuvos ir Amerikos vėliavos. Ir pirmą kartą dalyvavo iškilmėse Amerikos vėliava, kurią šv. Juozapo parapijos klebonas kun.

paties atkalbėtos invokacijos Juozas J. Valantiejus, po jo Washington, gavo dovanų iš Amerikos kongreso Vasario 16 progą.

Eisenoje dalyvavo dar šių parapijos organizacijų atstovai: Apaštalinio Draugijos, Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos 22-ras skyrius, Gyvojo Rožančiaus Draugijos, Kančios Draugijos, Katalikų Susivienijimo 11-tos ir 91-mos kuopos, Lietuvių Darbininkų Sąjungos, Lietuvių Vyčių 7-tos kuopos, Moterų Sąjungos 47-tos kuopos, Rūtos Draugijos, Tretininkų Kongregacijos, šv. Juozapo parapijos choro, šv. Onos Draugijos ir Svento Vardo Draugijos.

Už Lietuvos išlaisvinimą ir taiką pasaulyje iškilmingas šv. Mišias aukojo kun. Walter A. Vichas, asistuojant kun. Albertui A. Karaliui ir kun. Pauliui Sabuliui. Šventei pritaikintą ir tautiškai jautrų pamokslą pasakė kun. Kęstutis Butkus, O. F. M.

Sv. Mišių metu apie pusė maldininkų priėmė šv. Sakramentą ir gavo visuotinus atleidus. O maldininkų buvo

prisirinkusi pilna erdvi bažnyčia.

Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas ir vargonais palydimas muzikaro Aleksandro J. Aleksio. Pabaigai buvo sugiedota Lietuvos ir Ameriko himnai.

Sventę ruošė šv. Juozapo par. kleb. kun. Juozas A. Valantiejus ir organizacijų pirmininkai: Aleksandras J. Aleksis, Juozas Šamoška, Justinas Určinas, Magdalena Karinauskienė, Marcelė, Andrikytė, Marija Stankienė, Mirta Zailskienė, Ona Girdzijauskienė, Antanas Petrauskas, Mary Fortier, Alfonsas Baltrukonis, Marcelė Diginienė, Marija Sambarienė, Ritonė Tonkūnas, Romas Pakalnis, Adelė Kudmicienė, Pranas Sakaitis, Stefanija Dumsienė, Petras Jokūbauskas, Marija Kašetaitė, Petras Valantiejus, Marija Bakutienė, Agnes Zdanis, Albertas Poškus, Andrius Bomba ir kiti.

Iškilmėmis gerėjosi svetimtaučiai, aprašinėjo vietos laikraščiai, o lietuviška visuomenė paliko labai dėkinga visiem rengėjams. Jonas Gaidys

ŽINIOS IŠ NORWOOD, MASS.

Jonas Čirvokas, Bernardo ir Onos Čirvokų sūnus, šiomis dienomis išvyko į New Yorką, į Fordhamo universitetą, tęsti trečiųjų mokslo metų.

Petras Rakauskas, Petro ir Valerijos Rakauskų sūnus, išvyko į Bostoną, kur pirmus metus studijuos Northeastern universitete.

Keneth Sykes, advokato Benjaminio ir Estelos Sykes sūnus, išvyko į Harvardo universitetą Cambridge, Mass.

Visi studentai yra katalikų šeimų vaikai, gerai išauklėti ir lietuviškai nutekinti. Tai trečios kartos lietuviai. Jų tėvai čia gimė ir auge, bet ir jų vaikai nesibijo pasakyti, kad jie lietuviai, nevengia ir lietuvių kalbos. Ypatingai Jonas Čirvokas yra tikras lietuvis. Man prisimena vienas šv. Vardo draugijos susirinkimas, kur Jonas Čirvokas skaitė lietuvišką paskaitą.

Cia prisiminiau tik tris jaunuolius, kurie dabar išvyko mokytis į aukštąsias mo-

kyklas. Noriu ta proga tik skaičiais suminėti, kiek iš mūsų mažos kolonijos yra pasiekę aukštąjį mokslą. Jų yra: 1 kunigas, 3 medicinos daktarai, 1 optomistras, 5 advokatai, 8 inžinieriai, 8 mokytojai, 10 slaugių, 3 gailestingos seserys, 4 vaistininkai, 2 policininkai. O kiek lietuvių užėmė svarbiais vietoms dirbtuvėse, tai sunku būtų sužinoti.

Tėvų rūpestingumas, rūpinimasis savo vaikais jiems padėjo prasimušti, pasiekti mokslo. Taip pat vaikus ragino mokytis ir lietuviškoji šv. Jurgio parapija, jos kunigai, kurie sielojosi, kad lietuvių jaunimas neišsklistų ir pasilikėtų lietuviams.

Dabar šv. Jurgio parapijai vadovauja kun. kleb. Feikas Narbutas, kuris tikrai vykusiai moka administruoti. Jo vikaru yra kun. Juozas Svirskas, vargoninku V. Kamantauskas, zakrastijonu — Juozas Smilgius. Be to, dirba ir trys seserys vienuolės. Džukas

IŠ VISUR

• Prof. M. Biržiškos pagerbimas jo 75 metų sukakties proga rengiamas rugsėjo 26 šv. Kazimiero parapijos saleje Los Angeles, Calif.

• Kun. dr. V. Cukuras ir kun. St. Yia, išvykę Europon ilgesniam laikui, šiuo metu pasiekė Miuncheną, Vokietijoje, kur aplankė savo bičiulius.

• Dirva tautininkų leidžiamas Clevelande savaitraštis, nuo naujų metų manoma leisti du kartus per savaitę.

• Kun. L. Jankus rugsėjo 8 šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Los Angeles pasakė pamokslą Marijos šventės proga. Pamokslą į juosteles rašė Amerikos Balsas perduoti į Lietuvą.

• Zigmąs Kungys, keleris metus gyvenęs New Yorke ir Chicagoje, išvyko studijuoti į Vokietiją.

• Ateities redakcijai Zigmąs Kungys padovanojo Ateities 1911 ir 1912 m. kompektus. Redakcija norėtų surinkti pilną komplektą Lietuvoje leistų Ateičių. Kas turėtų bent atskirus numerius, prašomas pranešti.

• Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga korespondenciniu būdu išsirinko naują valdybą pirm. Antanas Juknevičius, vice pirm. Petras Viščinis, sek. Veronika Kulbokienė, izd. Marija Gimbutienė, informacijai dr. Pranas Galinis. Kontrolės komisija sudaro Stasys Santvaras, Stasė Leimonienė ir Antanas Matjōška. Garbės tesimas: prof. Viktoras Biržiška, prof. Stasys Dirmantas ir Ona Galvydienė. V. K. Liet. 'S-ga dalyvauja Vlike ir bendradarbiauja su visomis lietuvių institucijomis ir organizacijomis, kovojančiomis dėl Lietuvos išlaisvinimo.

• Lietuvoje jau yra pagaminti penki lietuviški filmai: "Martytė", "Aušra ties Nemunu", "Ignotas grįžta namo". Šiais metais pastatyti du filmai: "Tiltas" ir "Kol nevelu".

Sportininkai Maskvoje
"Tiesos" korespondentai M Rimkus ir St. Vaitkūnas rašo, jog festivalio metu lietuviai sportininkai pasirodė pasigerėtinai. Jie susikačiuoja: Jonas Pipynė — bėgikas, Antanas Mikėnas — ešikas, Ričardas Tamulis — boksininkas, Aldona Kareckaitė — plaukikė suolininkė, Brojais Rudzinskai — keturvietės baidarės nariai, stalo tenisininkai, rankinės, mėtikės — viso 17 medalių, jų tarpe 6 aukso. Korespondentai baiminasi tik lietuvių krepšinininkų ateitim.

PRANESIMAS MUZIKAM

Jerônimo Kačinsko dainoje "Lietuvos Takeliai", kuri yra išleista priedu prie Muzikos Žinių Nr. 2, 1957 m., išivėlė stambi klaida, kurią gavę šią dainą, yra prašomi pataisyti, sekanciu būdu: penktame puslapyje, Andante maestos takte prie visų C (sol) gaidų pridėti kryželių paaukštinimus.

PASIRODE NAUJA KNYGA

Kufsteino lietuvių stovykla

Petras Matekūnas

136 pusl. • \$1.50
Vienos iš daugelio lietuvių stovyklų išsami istorija. Pabaigoje buv. tos stovyklos kapeliono ir tauraus lietuvių pranciškono T. Bonaventūros Zajančausko nekrologas.

Gaunama "Darbininko" administracijai.

O KO KO?

Taip, mielieji, ir baigiau atostogas. Kepinausi saulėje, puškenausi mariose, ropinėjau žolelę Maino giriose, ropojau po Nevados kalnus. Visur buvo gera, bet savo bepastogėn grįžus, geriausia.

Kad taip dar namo pagrįžus! Žinote, išlaisvinton tėvynėn.

Taigi, nukurnėjau Pavergtosna Tautosna pasiteirauti, kaip ten reikalai su išlaisvinimu stovi. Radau žmones labai išmintingai besitariančius. Vienas dėstė:

— Susirinkome, kaip mato te, prieš susirinkimą Jungtinių Tautų. Matote, jų rūmai priešais mūsų stovi. Bet kas tuose rūmuose? Tikrų velnių prisiveisę. Manote, kad jie žmonėn gero nori? Nei velnio! Reikia iš ten krapštyti tuos arkliajančius ir uodegotus padarus. Aš siūlau pradėti nuo mažiausio, kuris įsisuko į šv. Stepono žemę. Mums didelė gėda, kad šventoje žemėje nesventi padarai veisiasi. Taigi, kas balsuoja, kad Liuciperio išdaiga pirmiausia iš Jungtinių Tautų pro langą kadarai — kadari išsinešdintų?

Daug kam patiko pradėti nuo mažo ir baigti dideliu, kaip paprastai daro kuklūs ir išmintingi žmonės. Bet kai nupliauskėjo, pasirodė ir nepritarančiųjų. Vienas iš jų pakėlė balsą:

— Šventame Rašte pasakata, kad velnio neišvairysi, išvairęs paties Belzebubo. Išvairys tuos mažiukė nešvarioji dvasia atsiveda septynias piktesnes. Tuomet darosi dar pikčiau. Jei jau kadaai — kadarai, tai patį Liuciperį. Su kuo gi mes pagaliau kovojame: su tarnu ar su pačiu šėtonu? Raukime iš šaknų patį pragarą kelmą, kad Jungtinės Tautos pagaliau būtų panašios į žmonišką institucija.

Paklio rankos 5, o susilaikė 4. Susilaikymas, sako, priklauso prie pagrindinių dorybių. Labai nudžiugau, kad toks dorybingas buvo ir mano tautietis, apsisprendęs griebti tik už mažo velniukščio, ne už paties jų kunigaikščio. Savo dūšioje patenkintas taip bylojau:

— Didžiųjų kunigaikščių šalies tradicijos mūmuse dar nemirė. Jos reikalavo ir reikalauja šmiktelti rykštele priešui per kepturę, o paglostyti galvą. Be to, pagal Jono Basanavičiaus "Vėlių ir velnių pasakas", vokietai, arba tokie juodi ponaičiai, sėsdavo vaisėse už stalo ir šokdavo su merginomis iki gaidgystės. Gaidžiam pragyduš, ir jie išnykdavo, kaip niekur nebuvę. Nereikėjo per kuprą tvoti nei dideliame nei mažam velniui. Likdaves tik sieros kvapas, bet jį kadugiais išrūkydavę.

Tai, va! Kai gaidžiai sugiedos, bus švarios ir Jungtinės Tautos ir laisvas mano kraštas. Tada panemupėn grįšiu atostogauti ir ilgai minėsiu tuos gerus žmones, kurie tarnauja plaka, o jų valdovų pasigaili. Likusį sieros kvapą išrūkysime, padegę savo apsišpykimus. Nereikia pykti nė dėl to keisto balsavimo, kurį atitiko garbingas lietuvių tradicijas.

Zv. BePastogis

• Solistė Aldona Stempuzienė šiuo metu koncertuoja Kolumbijoje. Be to, dar aplankys Venecuelą ir Peru. Rugsėjo 29 solistė jau bus grįžusi į Clevelandą ir dalyvaus Trubadūrų operos pastatyme.

CHICAGOJE buvo sudarytas komitetas tinkamai atšvesti dieni "I am American". Iš k. i. d.: kun. Anicetas Linkus, kun. Adolfas Stašys, kun. Pranas Lukošius, Leonardas Šimutis, Draugo redaktorius, Jonas Pakelis, Chicago Savings and Loan Association pirmininkas, teisėjas A. F. Wells ir Jonas G. Evans, buvęs Don Vagnas posto pirmininkas. Klisė The Chicago American, prisijusta žurn. Stasio Piezos.

CHICAGOJ MARIJOS ŠVENTĖS PROCESIJOJ DALYVAVO 10,000 LIETUVIŲ

Chicagoje rugsėjo 8. Marijos Užgimimo šventėje, turėjoje vieną iš didesniųjų religinių demonstracijų, parodžiusių vieningas Amerikos lietuvių katalikų gretas. Buvo švenčiama Siluvos Marijos atgaivinta šventė. Tuo rūpinosi Kunigų Vienybė ir Amerikos L. R. Katalikų Federacija, ypač uolus jos dabartinis pirmininkas inžinierius A. Rudis.

Kas sekė tas iškilmes Chicagoje, tas pasakys, kad jos buvo tikrai didingos ir įspūdingos.

Daugelio teigimu, netgi didingesnės už kitų tautybių tos rūšies iškilmes. Dalyvavo žmonių minios, per 10,000. Kai vienas procesijos galas jau pasiekė naująją Marijos šventovę Marquette parke, tai kitas dar tebebuvo Marijos High School kieme. Net ir svetimtaučiai stebėjosi, iš kur tiek tų lietuvių susiranda Chicagoje? Kokios tirtos ir drausmingos jų gretos! Priešaky žygiavo, nešdami bažnytinę, Amerikos ir Lietuvos vėliavas, trijų kartų amerikiečiai — Lietuvos vyčiai. Paskum matei tvarkingas įvairių religinių organizacijų bei brolių gretas, ateitinkus, jaunučius, studentus ir sendraugius, Kolumbo vyčius, įvairiais apdarais dėvintus vienuolius bei seseris, chorus, dvasininkus, kurių suprelatais Ig. Albavičium ir J. Paškum iškilmes dalyvavo arti 50.

Dainavos ansamblis, Chicago vyrų ir A. Stephens mergaičių chorai su bažnytiniais choralais sutartinai giedojo procesijos metu Marijos garbei "Marija, Marija", "Sveika, Marija" ir Siluvos Marijos giesmės. O paskum kardinola, tarusį šiltą lietuviams žodį ir pasidžiaugusį tokiu gražiu lietuvių pasirodymu, traukė neorganizuotų lietuvių minios, tarp kurių matei profesorių, karių, dailininkų, muzikų, įvairiausių profesijų atstovų.

Ypač gausiai buvo atstovaujama senoji Amerikos lietuvių karta, kuri padėjo ne tik išstatyti tik vienoj Chicagoj 13

parapinių bažnyčių, bet ir šv. Kazimiero aukštesniąją mokyklą, šv. Kryžiaus ligoninę ir Siluvos Marijos garbei bažnyčią Marquette parke.

Ir didžioji amerikiečių spauda atžymėjo iškilmių įspūdingumą. O airiai ir kitataučiai stebėjosi,

kaip dažnai kard. Stritch rodosi tarp lietuvių.

Vyriausiasis Chicago arkidiecezijos ganytojas gyvai domėjosi lietuvių religiniu gyvenimu, jų veikla, dvasininkais ir savo žodyje, suteikęs palaiminimą su visuotiniais atlydais, reikšmingai pastebėjo, kad

šios rūšies Amerikos žemėje atgaivintoji tradicija turės būti vykdoma kasmet.

Tik su tokia sąlyga ši šventė bažnytinės vyresnybės ir buvo leista. Tai puikus paskatas ateinančiais metais dar i-

spūdingiau visoje Amerikoje atžymėti sueinančią nuo Siluvos Marijos apsišveikimo 350 metų sukaktį.

Vysk. V. Brizgys, gražiai pristatęs tikintiesiems lietuviams kardinolą Stritch, pareiškė įsitikinimą, jog šis gražus religinis paprotys su siluvine dvasia atgims ir kitose lietuvių kolonijose, kur tik gausiau gyvenama mūsų tautiečių.

Koks tvirtas Siluvos kultas buvo laisvoje tėvynėje, rodė tūkstantinės į atlydus iš viso krašto suplaukiančios minios. Koks jis tebėra stiprus pavergtoje tėvynėje, — teberodo okupantų spaudoje ir susirinkimuose, mitinguose dažnai užsipuolimai, daugiausia mūsų sodiečių, vad. "darbo valstiečių," kam "laužoma darbo drausmė" ir "pasiduodama burtams", tebesilaikant, "šiais

moderniais laikais" tokias "tamsias vietas", kaip Siluva...

O įspūdingi minėjimai Amerikoje byloja,

koks gyvas tebėra tėvų šalies pasiilgimas ir jai laisvės troškimas, nepaisant visko, kad tik greičiau jai išauštų laisvės rytas. Visai teisingai Kunigų Vienybės centro valdyba pastebėjo savo bendrarašty kunigams:

šiemet daugiausia melstasi už pavergtąją Lietuvą rugsėjo aštuntąją.

FALL VACATIONS

FOR REAL FAMILY VACATION With Sports, Good Food, All Conveniences "Come to Gilberts Farm" West Willington, Conn. Open all year — \$35 weekly \$6 daily.

ASBURY—HOLLYWOOD HOTEL 220 4th Ave., Asbury Park. Phone FRospect 6-7209. Block to Ocean. Free Parking. Restaurant. Private baths. Double room \$5 to \$12 daily; \$30 to \$60 weekly. Ocean bathing privileges. Catholic ownership. Fred J. Erichsen, Ownership—Mgt.

HIGHLAND LAKE HOUSE GREELEY, PA.

All year vacation spot in the Poconos. Modern rooms with running water, ideal location for hunting season, adjoins catholic church, write for special hunting season. Rates Otto Winkler Jr. Murdock 5-2326 and Booklet "L"

HOTEL ISLE DE CAPRI

Prie pat vandenyno 80 kambarių ir maldynės Valgiai amerikoniški ir europietiški • Privatus pliažas • Valgomasis su apšyldymu • Pasilinksminimai vyksta vakarais mūsų bare. Veikia ištisus metus Ocean Ave. Long Branch, N. J. CApiTal 9-1700

• Kanados metinėje parodoje buvo ruošiami koncertai — Ruošė "The Daily Star" dienraštis. Koncertuose dalyvavo ir solistas V. Verikaitis, kuris per šešias dienas padainavo ariją iš operos "Gražina" palydint CBC "Song of my People" orkestrui ir chorui.

ISPĖJIMAS

Vėl teko pastebėti, kad kairkurios neaprekomingos firmos skelbia siūntinius persiuntimui į S. S. S. R.

Jaučiame savo pareigą pranešti visiems tokių siuntinių siuntėjams, kad visi taip vadinami agentai ir subagentai uždaryti ir siuntinius dabar galima siųsti tik per oficialias autorizuotas firmas, kurios turi Inturisto, Maskvoje, duotus leidimus.

Apsaugojimui jūsų giminių Lietuvoje interesus ir jus pačius nuo perdėto mokėjimo įvairių rūšių tarpininkams, pasitikrinkite, kad firma, kuria siunčiate jūs

DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, S. S. S. R.

siunčiate per atsakingą firmą, turinčią neabejotiną reputaciją ir kuri turi teisę priimti tokius siuntinius. Mes esame tame biznyje daugiau dvidešimties penkių metų, kartu patys džiaugiamės dešimties tūkstančių pateiktųjų klientų. Kiekvienas siuntinys, atneštas ar atsiųstas į bet kurią mūsų įstaigą, kurių sąrašas patiekiamas žemiau, išsiunčiamas

TIESIOG Į S. S. S. R. BE JOKIŲ TARPININKŲ

Tai sutaupo laiką ir pinigus, nepareikalauja jokių ypatingų mokesčių ar pelno. Galite siųsti naujus drabužius, medžiagas, avalynę, odas, maisto produktus, vaistus ir t.t.

GLOBE TRAVEL SERVICE (Parcel Department)

716 Walnut St. Philadelphia 6, Pa. 1991 Broadway New York 23, N. Y. 4162 Archer Ave. Chicago 32, Ill. 6446 Michigan Ave. Detroit 10, Mich. 1165 E. 71st St. Cleveland 3, Ohio. Ellis Bldg. Room 10 409 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Andrew 8-8764

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9588 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prielaima kalna.

Tel. CHapel 6-1377

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Juozas Andriušis

87—09 Jamaica Ave.

Woodhaven, 21, N. Y.

Virginia 7-4477

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresniems krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS 69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECŪNAS 351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

JONAS JAKUBAUSKAS 634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MICISLOVAS KAVALIAUSKAS 24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS 1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7062

STANLEY METRICK 1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393

JOHN SHURNA 5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783

ALLAN STEWART 4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Glazstone 5-1310

SPORTAS

Krepšinio ir tinklinio turnyras Worcesteris

Naujai įsisteigęs lietuvių sporto vienetas Worcester, Mass. pasivadinęs "Vytim" rugsėjo 21 ir 22 rengia tinklinio ir krepšinio turnyrą. Rungtynės prasidės šeštadienį 1 v. ir vyks patogiose Maironio parko aikštelėse. Suvažiuo komandos iš Bostono, Hartfordo, Waterburio, Brooklyno ir paties Worcesterio žada parodyti neblogų kovų. Tinkliny laukiama Hartfordo Grandies laimėjimo, tuo tarpu krepšinyje mūsų meistris Brooklyno LAK turėtų nusinešti laimėjimą.

Atletai, pradėdami sezoną, šiais metais įsigijo vadovą — coachą, kuriuo sutiko būti mūsų žymusis krepšininkas A. Birutis.

I Worcesterį mūsų ekipa vyks greičiausiai tokio sąstato: broliai Bačanskai, Čilčius, Daukša, Keskonis, Kidžius, Kelbauskas, Kuryla, Vyšnius.

Šeštadienį pradėtos varžybos bus tęsiamos sekmadienį. Šeštadienio vakare numatytas Maironio parko salėje ir sportininkų pasilinksminimas — vakaras.

Futbolo pirmenybių tvarkaraštis

Lietuvių Sporto Klubu futbolo ekipa, žaisdama German-American futbolo sąjungos aukštojoje lygoje 1957—58 metų sezono pirmojo rato tvarkaraštyje turi sekančias rungtynes:

Rugsėjo 22 German-Hungarians — New Farmers Oval aikštė.

Rugsėjo 29 SC New York—Throggs Neck Stadium, Bronx.

Spalio 6 Blau-Weiss Gotschee — New Farmers Oval.

Spalio 13 NY Hungarians — Schuetzenpark, North Bergen, New Jersey.

Spalio 20 Elisabeth SC — New Farmers Oval.

Spalio 27 Newark SC — New Farmers Oval.

Lapkričio 3 Eintracht SC — Eintracht Oval, Astoria L. I.

Lapkričio 10 Swiss FC — Eintracht Oval, Astoria L. I.

Lapkričio 17 Giuliana FC — Newtown High School Stadium, Elmhurst, L. I.

Lapkričio 24 NY Hungarians (antrojo rato rungtynės), New Farmer Oval. Tolimesnis pirmenybių tvarkaraštis paaikškes vėliau, nes prasidėjus taurės varžyboms, negalima nustatyti komandų galimumo stoti pirmenybių rungtynėms.

Rezervinės tvarkaraštis toks pat, kaip ir pirmosios.

Jaunučių pirmenybės prasideda kartu su oberlygos, o jaunieji pradės mokyklų futbolo sezonui užsibaigus t. y. už kelių mėnesių.

Atletas

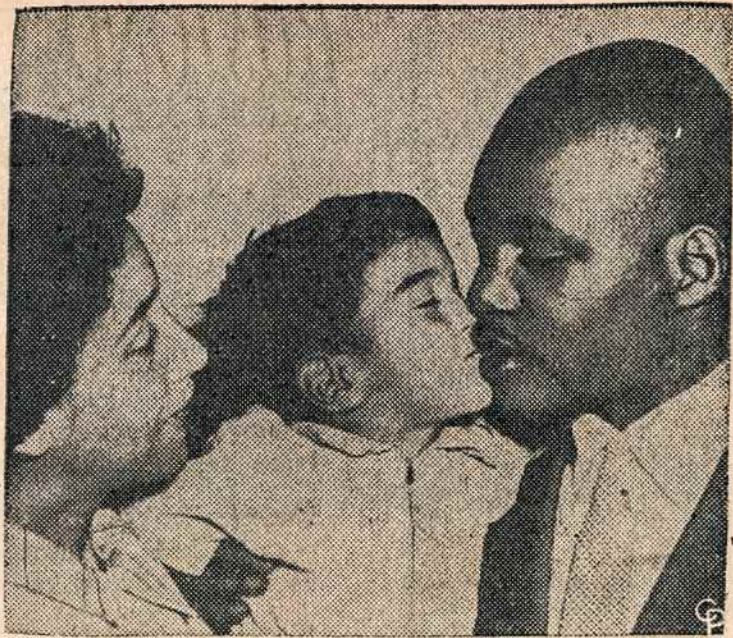
NAUJI ATSTOVAI MAMYTĖS SŪRIUI

Vargiai ar atsirastų ir iš tolimesnių vietų, kas nežinotų ir nepažintų seniausios ir stambiausios lietuviškos prekybos Brooklyne, kuri vadinasi "Maistas".

Jei kuris pirkėjas bus paklaustas, ko dūkelis norėtų, tai žinokite, kad tai yra p. Shimanskis, arba jus sutiks malonus, rimto veido prekybininkas p. Michel. Turi ir tarnautojų.

Si rimta ir maloni prekyba paėmė atstovauti ir jau turi visiems gerai žinomą Mamytės sūrį, kuris gaunamas lėktuvais. Todėl jis visuomet šviežias. Iš čia per platintojus pristatomas ir kitom prekyboms ar į namus. Kreiptis šiuo adresu:

S & M Quality Meat Market, 483 Grand St., Brooklyn 11, New York Tel. EV 8-4608 Dirbtuvė ir antroji krautuvė yra: 145 Grand St., Brooklyn 11, N.Y. EV 8-4627

RODĖ savo stiprumą... Boksininkas Johny Saxton atsisveikina su sūnais ir žmonos, nes eis į kalėjimą, kad apkumščiauo New Jersey valstybės policija.

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke paieškomi asmenys

Alukonienė, Paulina, d. Petro.	Krušnauskas, Martynas, gyveno Minersville, Pa.
Bankauskaitė - Kesminienė, Stefanija.	Laurinienė - Brazauskytė, Michasė.
Brazauskytė - Laurinienė, Michasė.	Marozas, Antanas ir Cecilija, ir dukterys Antanina, Cecilija, Valerija ir Viktorija.
Cepok, Jeronimas ir Jurgis, iš Gaudučių k., Kursėnų val., Šiaulių ap.	Morkūnas, Kostas ir Vladas, sūnūs Felikso.
Cidabrienė, Marija.	Paukštytė, Danutė, d. Antano.
Čiuoderis, Adolfas ir Kazys.	Perminas, Jonas, sūn. Jono, iš Mažeikių ap.
Grinys, Jonas, sūnus Kazio.	Puzinas, Juozas ir Jadvyga.
Grybas, Ona, duklė Kazio.	Rafanavičienė, Antanina, iš Silalės val., d. Jono, gyveno McKees Rocks, Pa.
Gubaitė, Ona.	Rederaitė - Stokoff, Ona, iš Kybartų, gyveno Halsey St., Brooklyn, N. Y.
Janulytė - Križanauskienė, Adelė, d. Jurgio.	Rudienė - Juozaitytė, Marytė, vyras Rudis, Antanas.
Jarmoška, Povilas, sūn. Petro, ir jo vaikai Aldutė, Jeronimas, Juozas ir Povilas.	Rudzinskas, Pranas, sūn. Antano.
Jokubauskas, Albertas ir Stanislovas.	Sabalaiškas, Jonas, sūn. Teodoro.
Juozaitytė - Rudienė, Marytė, vyras Rudis, Antanas.	Stokoff - Rederaitė, Ona, iš Kybartų, gyveno Halsey St., Brooklyn, N. Y.
Kalinkauskas, vaikai Jono Kalinkausko.	Tumosa, Mykolas, sūn. Miklo.
Kalinkauskas, Juozas.	Venclova, Willy.
Kesminienė - Bankauskaitė, Stefanija.	Viscius, Della, gyveno Kearny, N. J.
Kievišas, Viktoras.	Viscius, Jonas, gyveno Eli-
Kolbukas, Veronika.	
Križanauskienė - Janulytė, Adelė, d. Jurgio.	
Krušinskas, Kazys, sūn. Juozo.	

zabeth, N. J.
Vyšniauskienė, Viktorija, d. Kazimiero.
Zdanasuskas, Antanas ir Jonas.
Žemaitis, Albinas, inžinierius, ir sesuo Marija.
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

SCHOOLS COLLEGES

The well established NINA TIHOVA School of Academic Ballet presents Teen-Age Ballroom Classes conducted by top New York instructors. Dance etiquette is taught along with the Waltz, Lindy Hop, Cha-Cha steps et. REGISTER NOW, DON'T WAIT Seasonal registration of Ballet, Ballroom or both substantial savings. Steinway Hall, W. 57th St., N. Y. C. For appointment call COLUMBUS 5-7450.

SKAITYK VARPELĮ. Idomus naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metinis tik \$2.00. Rašyk:

Franciscan Fathers
Kennebunkport, Me.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Catholic Schools and Colleges

CALDWELL COLLEGE, Caldwell, N. J.
A four year Liberal Arts College conducted by the Sisters of St. Dominic. Accredited by Middle State Asso, Humanities, Sciences, Business, Music, Teacher Training, Library Science. B. S. degrees Associate in Arts, in Gen. Secretarial. Catalogue: Registrar Caldwell, N. J.

VOCATIONS

Brothers of St. Paul
Esate 15 ar 35 metų, jeigu norite tarnauti Kristui vienuolyne, kviečiami stoti pas šv. Povilo brolius. Jie aukojasi skelbti Dievo žodžiui spauda, radijo, televizija, scena. Su tuo modernišku apstatavimu sujungta malda, darbas, studijos ir poilsis. Broliai neskiriami namų ruošos darbam. Rašyti:
Rev. Father Superior, 2187 Victory Blv., Staten Island 14, N. Y.

John Krauss, Inc.
11709 Liberty Avenue
(Retail Store)
Richmond Hill
MĖSA
ir
DESROS

CATHOLIC SCHOOLS

ANNHURST COLLEGE
Four-year Liberal Arts College for women—South WOODL. Co., Conn. B. A. program in languages, INCLUDING LITHUANIAN, social and natural sciences, mathematics, business. Teacher training on secondary level. A. A. program in secretarial studies.
For information write: The Registrar Box 569, Putnam, Conn.

ROSA RY HILL COLLEGE,
4380 Main St., Buffalo 26, N. Y.; Circle 3600; Sisters of St. Francis of Penance and Cristian Charity; Sister M. Angela, President; Sister M. Georgia, Dean of Studies; 388 students. A fully accredited liberal arts college for day and resident students which grants B. A., B. S. and B. M. degrees in the following fields of concentration: art, English language and literature, modern languages, music, history, social studies, sociology, mathematics, biology, chemistry and secretarial science. Hospital affiliation for training in X-ray or medical technology and medical record librarianship. Tuition \$500; room and board \$650; for women only.

HOTELS
ASBURY AURORA HOTEL
214 4th St. Asbury Park, N. J.
Low Weekly Ration. Homey atmosphere. Compl'try B'kfst. Free Parking. Bathing from room. \$2 per day. Double Occupancy. Josephine Farriello Owner-Mgr. PRespect 5-9635.

NURSING HOME

CONVALESCENT AND REST HOME
For Elderly People
Excellent care. Good food
Reasonable rates,
Day and Night Service
Beautiful Surroundings
For More Information Phone
East Hampton, L. I. 4-1303

SICK OR WELL ELDERLY PEOPLE
Can be cared for in nurses home at reasonable rates. Visits by priests and sisters regularly. For more information
Phone MO 5-7749

H. W. FEMALE

Reikalingos slaugės
PILNĄ LAIKĄ VISOMS PAMAINOMS
Graži aplinka
Puikios darbo sąlygos

COMMUNITY MEMORIAL HOSPITAL

La Grange, Ill.—FL 2-1200
Mr. J. G. Smith arba
Director of Nurses

H. W. MALE - FEMALE

NURSES—R. N. Male or Female
Newly organized small research ward, exclusively. Excellent pay—educationally stimulating, interesting and pleasant working conditions. HO 4-7500. Ext. 280. Gregdmoor Institute For Psychobiologic Studies. Queens Village 27, N. Y.

LITUANUS

laukia talkos — surask jam už 1 dol. naują skaitytoją lyn 21, N. Y.

YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

SACRIFICE. \$16,000.
Complete Possession.
238th St. detached brick stucco garage 4—3 rooms Basement Apt. QUIETLY
TU 2-3755—TY 2-1360

ACREAGE & HOME SITES
NEAR GRAYMOOR
GARRISON, N. Y.
Home Sites and Acreage on beautiful mile long private lake. 54 feet, 3 bedroom ranch. From \$4990. Shell construction. 2 Miles from Graymoor-Pegsiskill Route No. 6 Yorktown Heights. Sites extra. Drive out — Take Taconic State Highway exit Rt. No. 6 left to Berger St., right on Berger St. Follow sign.
Taconic Lakes Estate
19 Main St.—WH 9-3410
White Plains, N. Y.

WILLISTON PARK
St. Aidan's parish
65x100, corner Cape Cod. Living room, wall to wall carpet, kitchen, dinette, 2 bedroom, bath, 1st floor. Bedroom and Den upstairs. finished playroom and Bar. \$19,990. Owner in Huntington. Hamilton 7-4851.

7 ROOM HOUSE
In Beautiful Valley Stream
Large living room with wood burning fireplace. 3 bedrooms. Den. Library. Dining room and kitchen. Refrigerator, large bath. Oil heat. Aluminum. Screens and doors. Garage. 45x100, \$18,900.
20 Keller St., Valley Stream, L. I., N. Y.—VA 5-4865.

Long Branch, N. J. PARDUODAMA
Sklypas 100x200 pėdų, namas su dviem mažais butais ir 7 miegam., gyv. namas, valgomasis, didelė virtuvė. Kieme mažas dviejų šeimų namas. Aliejaus sildymas. Pakendama kaina.
Skambinti A. Boselli AR 1-1497

IN BEAUTIFUL BRENTWOOD, L. I., N. Y. in St. Ann's Parish
8 room split-level house, 1½ bath, 3 bedrooms, playroom, utility room living room, dinette, kitchen. 75x125 plot Property is fenced in. Refrigerator, washer, dryer, Fruit trees in back yard.
Brentwood 3-9129.

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti
G Lenmore 2 — 6916

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA	
Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Ateitininkų ideologija, prof. St. Salkauskis, ...	\$3.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventas Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00
Šv. Jonas Bosco, kun. J. Lemoyne, 755 psl.	5.00
Jaunystės maršas, Alf. Sušinskis, jaunimui skirta knyga, 260 psl.	2.00
MALDAKNYGES	
Sveika Marija, St. Yla	\$2.50
Viešpaties Angelas, kun. A. Sabaliauskas raud. de luxe	\$4.50
Apsaugok Aukščiausias — kun. dr. P. Aleksa	\$1.00
Jaunuolių maldos, kun. Kirvelaitis, auks.	\$1.75
Atlaidų šaltinis, ...	\$4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA	
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas II l.	6.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Ceslovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00
BELETRISTIKA	
Anoj pusėj ežero, P. Andriūšis, 101 p.	1.50
Mėnuo vadinamas medaus, Nelė Mazalaitė, 220 p.	2.50
Mistiniame sode, M. Vaitkus atsiminimai, 207 psl.	\$3.00
Kur bakūžė samanota, A. Vaičiulaitis	\$2.00
Petras ir Liucija, R. Rolland, 112 p.	1.20
Tipelis, Pulgis Andriūšis. Humoristinis romanas, 240 p.	3.00
Audra Žemaičiuose, Vl. Andriukaitis, 218 p.	2.20
Didvyrių žemė, Karolė Pažeraitė	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Raudoni batukai, J. Savickis, 134 p.	1.50
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamilius pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apysakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00
POEZIJA	
Konradas Valenrodas, A. Mickevičius, 97 p.	1.00
Semeniškių Idilės, Jonas Mekas, ...	1.50
Šventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Etapai (irišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00
Anapus teisybės, A. Gustaitis, Humoristiški eilėraščiai, 144 psl.	2.20
DRAMA	
Gims tautos genijus, L. J. Voicekaskas, 80 p.	1.50
Ziurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50
MUZIKA	
Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50
VAIKŲ LITERATŪRA	
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius, 155 p.	1.80
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00
Lapės pasaka, V. Pietaris, 96 p.	1.10
Po raganos kirviu, J. Jankus, 101 p.	1.50
ĮVAIRIOS	
Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (irištas)	
Darbininko administracija 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.	

BANGA TELEVISION SERVICE

340 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y.
Tel.: Applegate 7-0349

Su didele nuolaida parduodami
VOKISKI HI—FI "BLAUPUNKT" aparatai: bei vietiniai HI—FI fonografi ir stiprintuvai.

GARANTUOTAI TAISOMA:
• TELEVIZIJA
• AM—FM RADIO
• AUTO RADIO
• HI—FI

DARBAS ATLEKAMAS PRITYRUSIO TECHNIKO, PRIPAŽINTO RCA, NEW YORKE
DARBO VALANDOS: KASDIEN nuo 9 val. ryto iki 7 val. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

- Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
  - Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.
  - Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
  - Lietuviški maisto gaminiai.
  - Naujai išpuošta šokių salė.
- Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAUSKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

NEW YORKO NAUJIENOS

Juoz. Olšauskas.
Iš Amsterdam, N.Y., skambins kanklėmis ir dainuos Angelių Karalienės parapijos koncerte spalio 6 d. Koncertas ruošiamas šv. Stanislovo parap. salėje, Greenpoint, L. I., N.Y.

Piano pamokos
Pianistė S. Paleček - Levickienė, grįžusi iš Europos, nuo rugsėjo 16 vėl pradėjo duoti piano pamokas. Tel. Virginia 6-5213. Skambinti iš ryto prieš 8 arba vakare po 9 val. Gyvena Richmond Hill, 91-49, 115 St.

Pamaldos už a. a. Br. Stočkų
bus spalio 12, 10 v. Aušros Vartų bažnyčioje. Kviečiami visi ateitininkai, velionies giminės ir draugai.

Lituanistika Columbia universitete

Registracija į lituanistikos kursus Columbia universitete, School of General Studies, rudens semestruo įvyks nuo rug. 20 iki 25 Low Memorial Library, 116 th abd Broadway. New York. Bus dėstomi trys kursai: pradedamasis, vidurinis ir aukštesnysis, į kurį įeina ir literatūra. Šalia reguliaraus dėstymo būdo dar šiemet numatoma įvesti ir laboratorinį fonetinį. Primami matrikuluoti ir nematrikuluoti studentai, tai yra su kitom studijom arba be jo lituanistiką studijuojantieji. Iš kiekvieno kurso duodama po du kreditus užskaitų kiekvienam semestruo. Kaip reguliarius mokslo dalykus, lituanistika Columbia un-te dėstoma jau šeši metai. Parašius į Office of the University Admissions, 322 University Hall, Columbia University, galima gauti un-to biuletenį (announcement of School of General Studies), kuriame smulkiau nurodyta lituanistikos dėstymo vieta, laikas, pobūdis. Informacijų reikalu kreiptis į lituanistikos kursų lekt. dr. A. Šešplaukį, Philosophy 401, tel. UN 5-4000, ext. 565.

Pinigas dar nėra laimė

New Yorke praėjusią savaitę ištaigingam savo bute nusišono milijonierius Clendenin J. Ryan, 50 metų. Vienu metu jis norėjo būti išrinktas New Yorke miesto galva, išstated savo kandidatūrą kaip "nepriklausomasis".

"Išnuomojami atskiri kambariai su baldais. Gražus rezidencinis Flatbusho rajonas. Subway iki Times Sq. 30 min. — iki pajūrio 10 min. Tel. UL 9-4039 po 6 val. vak.

NEW YORKE gėsinant vieną gaisrą, ko neuštroško 6gaisrininkai.

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIUSTI I SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS

PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 Bedford Ave., Tel. IN 7-7272-7-6465 Brooklyn 16, N. Y.

Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu. Siuntiniai išsiunčiami skubiai

MĖSŲ SKYRIAI:
NEW YORK CITY, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540
DETROIT 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., TO 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Avenue CHapel 7-5164
LOS ANGELES, Calif., 121 So. Vermont Ave., DU 5-6550
PHILADELPHIA 23, Pa., 832 No. 7th St., WA 3-1747
CHICAGO, ILL., 3741 W. 26 St., Chicago 23, Ill. CR 7-2126
NEWARK, N. J., 263 Market St., Newark, N. J. MA 2-6937

Išgelbėjo motina

Iš degančio savo laivo išgelbėjo Sofija Jurgelienė (Petro Jurgėlos žmona) ir jos sūnus Vytautas. Jūros įlankoje ties Freeport, L. I., paleidus motorą, sprogo gazolino dujos. Motina sūnus išgelbėjo. Iki arčiausio kranto teko plaukti apie 200 pėdų. Laivas sudegė. Buvo nemažas: 27 pėdų ilgio ir 10 pėdų pločio. Daugiausia nukentėjo Sofija Jurgelienė. Labai apdegė jos galva, rankos ir kojos. Vytautui apdegęs tik veidas. Nelaimės metu Petras Jurgėla buvo tarnyboje. Savo laivu Jurgėlos sėkmingai plaukiojo porą mėnesių.

MRS. OLIVETTE HAVEN, iš Quincy, Mass., jūroje išgelbėjo savo 7 m. sūnų, bet pati nuskendo. Liko dar du maži jos vaikai ir vyras.

NEBLAIVIOS IR NULIUDUSIOS AKYS MERKIASI....

RAUSVAM SALIŪNE
Jau tokia, turbūt, žmogaus dalia, kad jis gerė, geria ir gers. Liejasi degtinė, pilstomas vynas ir alutis per vestuves, krikštynas; įvairiausių pobūvių. Net ir tada, kai draugai giminės, ar pažįstami nulydimi į amžinybę, be gėrimų neapsieinama.

Kas pasidarytų, jei viena graži dieną žmonės imtų ir sustotų gerė? Nebetilptų statinėse alutis, vynas išmuštų kamščius, o degtinės tikriausiai susidarytų didžiulės atsargos "juodai dienai". Juk gali žmonės kada nors sustoti gerė? Ar ne? Kodėl sutaria ir vieningai laikosi, kai išeina ir streiką. Atrodo, galėtų sutarti ir šiuo klausimu. Deja, blogis žmogų dažnai nugalai arba iš pusiausvyros išmuša?

TROKŠTANČIUS BEGIRDANT

Jau taip, matyti, man lemta, kad tenka trokštančius girdyti. Todėl iš dalies esu kaltininkas visų tų blogybių, kurios nuo degtinės priklauso. Nemalonu, bet ką darysi, jei likimas tokią dalį skyrė.

Begirdydamas trokštančius, stebiu geriančiųjų nuotaikas, kalbas, samprotavimus. Matau įvairių įvairiausių veidų; inteligentų, intelektualų, paprastų žmonių, senų ir dar vos tik subrendusių jaunuolių. Ir kai žvilgtėri į juos, sėdincius apie barą ir laukiančius to "gyvybės" vandenėlio, tikrai skaudu ir liūdna darosi.

Saliūnas visiems geriantiems "brangus vardas". Labai maloniai jis nuskamba, o daug veidų nušvinta, kai tik pame-namas. Čia randa suraminimą visi, kurie yra ištroškę. Vars-tomos durys beveik ištiša parą, pradėdant ankstyvąjį rytą ir baigiant vėlyvą naktį. Tai lyg savotiška ligoninė, tik atvirkštinė:

įėjai sveikas, išėjai ligonis ir dar palikęs savo prakaitu sunkiai uždirbtus pinigus.

Ir jauku tuose saliūnuose, o ypač naktį: tamsu, raudonos šviesos apšviečia butelėlius, sudeliotus lentynaitėse. Jose įvairus gėrimėlis pagal kišenę. Aplink tuos butelėlius, raudona šviesa paspalvintus, susi-spietę žmonės. Vieni žiūri į juos, kiti gurkšnoja putojantį alutį, tretį susisieję verčia stikluka, dar kiti dairosi ieškodami draugų, o labiausiai skiriasi tie, kurie jau pavargę ir perdaug paėmę, žiūri liūdno-mis akimis, iškraipytu veidu į tuščius stikliukus ir patys sa-vimi kažką vapolioja. Rūksta cigarų ir cigarečių dūmai, skamba plokštelių klykiančios muzikos garsai, šaudosi arba mušasi televizijoje žmonės.

STIKLIUKĖLIS SALDUS, STIKLIUKĖLIS GARDUS
O skautūs, švieži, vėj. nu-

Paulius Jurkus,
Darbininko redaktorius, nuo rugsėjo 16 išvyko atostogauti; grįš į darbą kito mėnesio pradžioje.

NEBELIEKA ŽMOGAUS, O TIKTAI DEGTINĖ

Slenka dienos, pamažu grįžta pusiausvyra. Laikas užgydo žaizdas. Nebegriš, rodo tas tas liūdnas rytas, nebeskaudės galvos, nebekankins liūdno mintys. Ir pasiryžta tada tok-sai daugiau nematyti sa-liūno, neragauti tų "rami-nančių" gėrimų. Trykštą lyg šaltinis naujos jėgos.

Bet ir vėl gražus šiltas va-karas. Lyg troškulyš kankina. Ir vėl praeina pro gundančią raudoną langą šviesa. Norė-tum užieiti pamatyti draugus, pasidalinti išpučiais. Stumi į šalį tą mintį. Tau kužda ausy-sės balsas: eik, eik! Ir tu vėl už-eini. Vėl raudona šviesa prieš tavo akis, vėl tie patys gėri-mai, tie patys veidai. Ir vėl ragauji taurę po taurės, o tavo mintys lekia į praeitį, kuri bu-vo tikrai graži. Tu teisini save, bet nepastebi, kaip skęsti gi-lyn ir gilyn...

Bėga gražiosios vasaros die-nos. Artėja rudenėlis, o tavo nuotaika prislėgta. Tu vis ne-gali atgauti prarastų jėgų, ku-riais tau atėmė tie įvairūs svai-ginamieji gėrimėliai. Ir tu ne-pastebi, kaip slysta tau iš ran-ku valia, graži ateitis, šeimos laimė. Tu dirbi, o tavo min-tys vis lekia, kur žiba raudona šviesa, kur užesys, kur skam-ba stiklai, kur šurkštus juo-kas, liejasi vynas, alus. Bėgi į bedugnę, o iš tavo atminties nyksta gražūs gyvenimas. Lieka tik degtinė. J. M.

Mylimiems mūsų bičiuliams

Stasiui ir Elenai Santvarams,
jų brangiam sūneliui ALGIMANTUI mirus, reiškiamo gi-liausią užuojautą ir drauge liūdime.

Antanas, Aleksandra ir Algimantas Gustačiaiai.

Mūsų nuolatiniam sambūrio nariui

Stasiui ir Elenai Santvarams,
jų vieninteliam sūneliui ALGIMANTUI mirus, reiškiamo gilia užuojautą.

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris.

FOTO STUDIJA
P. GAUBYS, savininkas

VESTUVIŲ albumai (mažas — iš 36 nuotraukų 5 x 6 inč. dydžio — 40 dol., didelis — 36 nuotraukos 8x 10 inč. dydžio — 60 dol.; abu tik 85 dol.), PORTRETAI, VAI-KŲ nuotraukos ir kiti foto darbai atliekami greit, gerai ir pigiau nei kitur.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val vakaro, nedarbo dienom visą dieną

BOSTONO ŽINIOS

Algimantas Santvaras,
rašytojo Stasio Santvaro vie-nintelis sūnus, mirė rugsėjo 15 d. 10:25 val. vakare Child-ren Memorial ligoninėje Bosto-ne. Kūnas pašarvotas Zalecko koplyčioje. Laidojamas trečia-dienio ryte, rugsėjo 18, iš šv. Petro bažnyčios So. Bostone.

Steponas ir Valentina Minkai praneša, kad seniausia jų va-dovaujama lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje bus girdima sekmadieniais nauju laiku — nuo 2:30 iki 3:00 val. popietų — iš kitos stiprios stoties WLYN, 1360 kilocycles, kuri yra už pusės colio radijo rodyklės nuo kitų lietuviškų radijo programų.

Norėtumėm žinoti, kaip toli girdima ši radijo stotis. Būtu-mėm labai dėkingi, jei parašy-tumėt į mus atvirutę adresu: Steponas J. Minkas, 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkiviskupas
Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juožas Glavickas

Sekretorius
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congress Ave.
Waterbury, Conn.

Iždininkė
Blanche Kapocho
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Labdarybės ir Stipendijų Komisija
Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.
Bronė Mičiūnienė

Revizijos Komisija
Danielius Averka
Teklė Mitchel
Benediktas Jakutis

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APllegate 7-7083

BOSTON, M355.

BARASEVICIUS ir SENU FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsmuo:ojas
Cambridge, Mass.,
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas diena ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-menims dykai. Aptarnauia Cam-bridge ir Bostono kolonijas žė-niausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus.
Belkale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsmuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Br oklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

**William J. Drake-
Dragūnas**
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

**J. B. SHALINS
ŠALINSKAS**
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VAJANDA JAU 16 TUS ME-TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENA. LIETUVI DIZDIOJO NEW-YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-RIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

DABAR.

NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAIS NUO 4:00 IKI 5:00 VAL. P.

STOTIS **WEVD** (1350 KIL. IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS — JOKUBAS J.

STUKAS 1261 WHITE ST. HILLSIDE N.J. VA. 6-3325